

مجلس هاشم میرزا افسر - موافقت
 رئیس - آقای آقا سید مقرب
 آقا سید مقرب - بنده - عالی دارم
 رئیس - چه سؤالی دارید؟ مذاکرات
 گمانی شده است فقط اعضا کیسیون حق
 دارند در پیشنهاد حرف بزنند بگریم دیگر
 قرائت میشود و رأی میگیریم
 (مجدداً بشرح گذشته
 خوانده شد)
 رئیس - آقای ارباب
 ارباب کیخسرو - این جا چون آقای
 رهنما در ضمن صحبتی که فرمودند موکول
 فرمودند که بنده هم عرضی بکنم باطلاتی
 که بنده از سفر گذشته حاصل کردم از آن نظر
 اداره مباشرت برای اینکه معلوم نیست اداره
 مباشرت را بخواهد بود ولی جای
 شبهه نیست که این کارخانه کفایت سازی
 برای مملکت اگر اشتباه نشود در حکم نان
 خوردن شده است و هر فردی لازم دارد وقتی
 که بنده در آنجا بودم بنا بر تحقیقاتی که
 کردم اگر یک کارخانه با خرج ساختنش
 در حدود چهار صد هزار تومان وارد شود
 گنده از اینکه کفایت سالانه این مملکت را
 میدهد به اندازه یک ربع هم زیاد میآورد که
 بجای دیگر هم نقل میشود و این یکی از
 چیزهایی است که فقط رفع احتیاج مملکت
 را میکند بلکه در واقع میشود از این راه
 صرفه جوئی هم بکند
 رئیس - رای میگیریم بماده چهارم
 بطوریکه پیشنهاد شده است مخیر هم قبول
 کرده است آقایانی که تصویب میکنند قیام
 فرمایند
 (اغلب قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد . پیشنهاد
 دیگر
 (بشرح آتی خوانده شد)
 ماده الحاقیه - مجلس شورای ملی
 اداره مباشرت اجازه میدهد که صرفه جوئیهای
 سال ۱۳۰۵ را به صرف خریداری یک ماشین
 کفایت سازی برساند
 (رهنما)
 رئیس - این یک حرفی با آن پیشنهاد
 دارد ولی توضیح بدهید
 رهنما عرض میکند چه ضرر دارد
 حالا که روزهای آخر مجلس است یک یاد
 گازی بیشتر از یاد کاریهای ایام گذشته از
 خود باقی بگذاریم و این عتباراً بیوسیم و
 بیرون برویم در اینجا موضوع صرفه جوئی
 است
 اولاً باید بنده یک توضیح مختصری
 بدهم که این بودجه راجع بمسال آتیه است
 و بودجه مجلس است . بودجه مملکت هم
 نیست مجلس بفرمانهائی که الان برای
 خودش پیش بینی کرده یک بودجه تنظیم

کرده که قلاموجود است و عبارتست از
 حقوق و کلاه و غیره تمام اینها را در ضمن
 بودجه پیش بینی کرده است
 از اول حمل این بودجه در اختیار
 مجلس است ولی در ماه حمل ممکن است
 مجلس باز نباشد یا لااقل اگر در حمل باز
 باشد ما تجربه کرده ایم که یکسای دو ماه
 طول میکشد تا اعتبارنامه هم تصویب شود
 و تا وقتی که اعتبارنامه ها تصویب نشود
 حقوق نمیدهند
 پس یکماه حقوق و کلاه را وقتی
 حساب کنیم تقریباً بیست و چهار هزار در دست
 تومان با فوق العاده آقای رئیس می شود
 و اگر در ماه تعطیل باشد که دو برابر می شود
 سه ماه باشد سه برابر میشود
 بنابراین صرفه جوئی عبارت از همین
 پول خزانه بوده نه پولهای دیگر و البته
 برای مصارف فوق العاده اقلی پیش بینی
 کرده اند ما میخواهیم در این دوسه ماهی
 که فترت پیدا میشود عایدی آنها را که
 در حدود صد و بیست هزار تومان است
 همانطور که وجود مجلس مفید بوده است
 افلا در وقت مجلس هم این عایدی که از
 این محل بدست می آید برای مملکت
 به صرف مفیدی برسد
 آنوقت در سال آتیه با آن بودجه که
 ما تصویب کرده ایم فوری اداره مباشرت و
 خود آقای ارباب میتوانند گماند ماشین را
 بدهند و آن ماشین را وارد کنند و هیچ
 تعدیلی هم برداشت وزارت مالیه نشده است
 و این مملکت هم دارای یک ماشین کفایت
 سازی شده است
 رئیس - عقیقه کیسیون چیست؟
 مخیر - چون آن پیشنهادی که سابقاً
 آقای رهنما دادند بنده قبول کردم بموجب
 مذاکراتی بود که با آقایان اعضاء کیسیون
 کردم و موافقت نامه حاصل شد ولی در این
 مورد بنده نمیتوانم قبول کنم . شاید
 اتفاقی افتاد و یکدست متامدی افتتاح
 مجلس ششم بتأخیر افتاد . . .
 شیروانی - اساس شرطیت تعطیل
 بردار نیست .
 مخیر - با وجود اینکه اساس شرطیت
 تعطیل بردار نیست ممکن است دیگر بسته
 بنظر آقایان است .
 رئیس - بنده تصور میکنم تخصیص
 صرفه جوئیهای بودجه مجلس نسبت بیک
 موردی اشکال داشته باشد معیناً یکمرتبه
 دیگر قرائت می شود و رأی میگیریم
 (ماده الحاقیه بشرح سابق
 خوانده شد)
 رئیس - رأی گرفته می شود بقراین توجه
 بودن این ماده آقایانی که قابل توجه میدانند
 قیام فرمایند .
 (اکثر برخاستند)
 رئیس قابل توجه شد پیشنهاد ختم
 مجلس

جلسه شده است .
 پیشنهاد دیگری هم از طرف آقای تجدد
 رسیده است قرائت میشود .
 (اجلاس خوانده شد)
 بنده پیشنهاد میکنم که یک جلسه روزهای
 چهارشنبه سه ساعت بعد از ظهر برجلسات
 رسمی علاوه شود .
 رئیس - پیشنهاد آقای اتحاد هم در همین
 زمینه است .
 پاسائی - بنده مخالفم
 رئیس - بفرمائید
 پاسائی - چندی قبل پیشنهاد شد برعهده جلسات
 مجلس اضافه شود و بنده هم موافق بودم
 ولی حالا متأسفانه مخالفم و عقیقه ندارم بر
 عده جلسات مجلس اضافه شود بلکه عقیقه
 دارم که اگر حالا منحل می شد بهتر
 بود .
 رئیس - توضیح بدهید نسبت باین حرفی
 که زدید .
 پاسائی - توضیحی ندارم عقیقه دارم را
 اظهار کردم .
 رئیس - بشما اخطار میکنم عقیقه
 انجمن مجلس را نمی شود بدون دلیل اظهار
 کرد .
 اتحاد - بنده میخواستم در پیشنهاد
 توضیح بدهم .
 رئیس - ممکن است بماده برای روز
 ۳شنبه . جلسه آتیه روز سه شنبه سه ساعت
 نیم قبل از ظهر دستوردهم اولاً راپورت کیسیون
 محاسبات نسبت باین ماده الحاقیه بعد
 بقیه دستور امروزه .
 (مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم
 شد)
 رئیس مجلس شورای ملی
 سید محمد تدین
 منشی
 م شهاب
 علی خطیبی
جلسه ۳۴۰
صورت مشروح
مجلس سه شنبه بیست و
نهم دیماه هزار و سیصد
و چهارم مطابق چهاردهم
رجب هزار و سیصد و
چهل و چهار
 مجلس دو ساعت و نیم قبل از
 ظهر بزیارت آقای تدین تشکیل
 گردید
 (صورت مجلس یکشنبه بیست و هفتم
 دی ماه را آقای آقا میرزا شهاب قرائت
 نمودند)
 رئیس - آقا سید مقرب
 (اجازه)
 آقا سید مقرب قبل از دستور
 رئیس - آقای کازرونی
 کازرونی - بعد از تصویب صورت
 مجلس

با اینکه بنده مستعز هستم که
 اعلیحضرت اقدس پهلوی فوق العاده علاقه
 بانتخابات دارند و اول فرمانی که در دوره
 سلطنتشان امضا فرمودند فرمان انتخابات
 بود . که در سوم دیماه بمشاهر سید و در ششم
 دیماه اعلان شد و در بیست و دوم بهمنماه
 مجلس پنجم اختتام پیدا میکند
 نمایانم هیئت دولت چه خیال کردم
 اند و چه فکر میکنند برای انتخابات دوره
 ششم . بنده که هیچ آثاری نمی بینم ظاهر
 باشد .
 در دوره های گذشته یک ترتیبیاتی
 واقع شده و بهترین ترتیبات دوره چهارم بود
 که در زمان بودن مجلس اعلان انتخابات
 داده شد با آن جدی باز مدتی طول کشید ولی
 فعلاً هیچ آثاری از آن نیست و مخصوصاً
 هیئت دولت فعلی که بیشتر نشان نمایانده
 مجلس بوده اند عقیقه بنده این بود که بیشتر
 در این خصوص حدیث بفرمایند .
 اگر آقای وزیر مالیه در این باب اطلاع
 دارند بفرمایند و اگر هم اطلاع ندارند
 تا یکدیگر بفرمایند عرض من اینست که از طرف
 مقام محترم ریاست هیئت دولت تذکره داده
 شود و مخصوصاً آقای وزیر مالیه که
 سابقاً وکیل بوده اند بیشتر در این باب حدیث
 بفرمایند .
 وزیر مالیه چون در قانونی که در این
 دوره گذشت اینطور تصویب شد که در
 کلاه مملکت در یکروز زمین انتخابات شروع
 شود و چون بطوری که سابقاً هم گفته شد
 و سائلی که تهیه شده بود از قبیل تعرفه و
 چیزهای دیگر برای مجلس موسسان صرف
 شده بود در بعضی نقاط اسباب که حاضر
 نبود و همانطور که آقای آقا سید مقرب
 اظهار داشتند اعلیحضرت اولین فرمانی که
 امضا فرمودند همین فرمان بود که کاملاً
 بهیئت دولت تا یکروز فرمودند که راجع
 بانتخابات زودتر اقدام شود و دولت هم
 همین سمر را داشته است که آنچه ممکن
 است زودتر شروع شود .
 ولی بطوری که عرض کردم چون در
 قانونی که نوشته شده است بایستی یکمرتبه
 در مملکت شروع بانتخابات شود همین که
 وسائل بقدر کافی تهیه فرستاده شد (امید
 وارم تا چند روز دیگر فرستاده شود) انتخابات
 شروع می شود .
 رئیس - آقای کازرونی
 (اجازه)
 کازرونی - نظر باینکه انشاءالله تعالی
 بمیمنت و مبارکی و یاقابل بیژان اعلیحضرت
 شاه بافتخار دوره پنجم ترتیباً بماده آه
 بمجلس خواهد آمد بنده برای تذکر یا
 تذکار آنچه را میدانم و مقتضی میدانم
 عقیقه دارم قبل از سه عرض آقایان
 برسانم و مخصوصاً تذکر می خواهم
 تقاضا دارم اگر چنانچه در گفتارم تصوری
 خواهد شد ؟

باشد با اسباب تشییع وقت آقایان بشود
 خرده گیری نکنند .
 بنده عقیقه ام این است برای راه آهن
 قبلاً بیک کارخانه آهن تابی خریداری
 شده و در یکی از نقاطی که نزدیک بمین
 آهن باشد دایر کنند که مساحت بخریدین
 از خارجه نباشیم مخصوصاً از حسن اتفاق
 مدین آهن جائی سواً واقع شده است که از
 یکطرف نزدیک بدریاست و از یکطرف
 نزدیک بجنک است و از یکطرف نزدیک
 بمعین ذغال سنگ و نفت است و همچنین
 از سایر جهات دیگر و اینکه هیچ اینها
 در یکجا واقع شده باشد گمان میکنم در
 دنیا نظیر نداشته باشد و اگر هم نظیر داشته
 باشد معدود است و آن مازندران
 است .
 دیگر در خصوص خط آهن است
 که از کجاها باید عبور کند چون در جراید
 دیده میشود که در این موضوع خیلی بحث
 می کنند بنده هم خواستم نظریات خودم
 را عرض کنم .
 بنده عقیقه دارم راه آهن از نقاطی
 باید عبور کند که آن نقاط تقریباً در وسط
 مملکت باشد تا طرفین راه بطور تساوی و
 بهتر بتوانند استفاده کنند و دیگر بایستی
 از نقاطی عبور کنند که مال التجاره از
 آن نقاط زیادتر عبور کند که ویرانه است
 و راه عبور مال التجاره نیست یا اینکه
 طرفین راه نتوانند بسیاری از آن استفاده
 کنند .
 دیگر اینکه این خط آهن باید از
 نقاطی عبور کند که مردمانش یک مردمانی
 باشند که خودشان مستعطف راه باشند و
 خودشان فدا کاری و جان نثاری کنند که
 دولت محتاج نباشد یکتوفه زیاد تر و بیشتری
 برای حفاظت و صیانت راه درست کند حالا
 راه نزدیکتر باشد کوهستان کمتر داشته
 باشد اینها چیزهایی است که شاید حالا
 مقتضی نباشد عرض کنم و بنده گمان میکنم
 یک همچو راهی که متصف باین صفات باشد
 باز هم دارای یک صفاتی باشد که حالا
 کسی وقت اجازه نمیدهد که اینجا عرض
 کنم . راه از شیراز بوشهر . بوشهر بهترین
 بنادر ایران است . . .
 رئیس - آقا بهتر این نیست که در
 موقعی که لایحه راه آهن میآید این اظهارات
 را بفرمائید ؟
 کازرونی - منازات دارد ؟
 رئیس - آقایان باید تشخیص بدهند
 که قبل از دستور چه موضوعی را میتوانند
 مذاکره کنند .
 کازرونی - مانع قانونی دارد ؟
 رئیس - وقتی که لایحه آمد بسایه
 صحبت کنید
 کازرونی - قبل از دستور هم بنده
 می توانم . . .
 (صدای زنک رئیس)

رئیس - رأی میگیریم
 شیروانی - من مخالفم بارأی گرفتن
 رئیس - با این کمی وقت مجلس
 خوب نیست زیاد وقت تلف شود لایحه که
 آمد آقایان میتوانند در آن صحبت کنند
 و الا برای بنده چه فرق میکند
 کازرونی - اگر مانع قانونی دارد
 بنده عرض نمیکنم .
 (بمجلس خود مراجعت نمودند)
 رئیس - خبر کیسیون عرض و مرخصی
 راجع بمرخصی سه روزه آقای ذوالقدر که
 در کیسیون هم تصویب کرده است قرائت
 میشود
 (بشرح ذیل خوانده شد)
 آقای ذوالقدر نماینده محترم دوره هفتم
 دیماه مراجعه بکیسیون نموده اظهار فرمودند
 که در مرخصی دو ماهه که برای سفر
 خود بقارس داشتند سه روز بیشتر طول
 کشیده است و تقاضای امتداد مرخصی
 برای مدت مزبور نمودند چون عذر ایشان
 موجه نبوده کیسیون امتداد مزبور را
 تصویب نمی نماید .
 رئیس - بنده مشتبه کردم . اینکه عرض
 کردم کیسیون تصویب کرده است
 کیسیون تصویب نکرده است
 آقای دست غیب
 (اجازه)
 دست غیب - اولاً سه روز مرخصی
 قابل مذاکره نیست علاوه بر این سه ماه
 و چهار ماه و پنجاه مرخصی داده ایم سه
 روز چیزی نبود که اصلاً بجای بیاید و
 بنده تقریباً بعد از عرض خود مذاکرات
 را کافی میدانم و با این ترتیب راپورت
 هم مخالفم مجلس که دو ماه و سه ماه و
 چهار ماه و پنجاه اجازه داده است سه روز
 اینقدر اهمیت ندارد که زیاد در صحبت
 شود .
 رئیس - رأی گرفته میشود بمفاد این
 خبر آقایانی که تصویب میکنند قیام
 فرمایند .
 (سه چهار نفر برخاستند)
 رئیس - راپورت رخصت مرخصی ایشان
 تصویب گردید خبر دیگر کیسیون عرض و
 مرخصی راجع به بیست و پنج روز مرخصی
 آقای شریعت زاده است کیسیون هم
 تصویب کرده قرائت میشود .
 (اینطور خوانده شد)
 آقای میرزا احمد خان شریعت زاده
 نماینده محترم مبتلا بتب و نوبه شده و
 تقاضای بیست و پنج روز مرخصی از اول
 دیماه نمودند کیسیون عذر ایشان را موجه
 دانسته مرخصی مذکور را تصویب مینماید
 رئیس - آقای دست غیب
 دست غیب - موافقم
 رئیس - آقای شیروانی
 (اجازه)
 شیروانی - موافقم

رئیس - رأی گرفته میشود بان راپورت
 آقایانی که موافقت قیام فرمایند .
 (اغلب قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد . خبر دیگر راجع
 بمرخصی یکماه آقای آقا میرزا اسماعیل
 خان وکیل است کیسیون هم تصویب
 کرده است .
 (بشرح آتی خوانده شد)
 آقای آقا میرزا اسماعیل خان وکیل
 نماینده محترم نظر بامتداد کسالت خود
 تصدیق طبیب تقاضای یکماه مرخصی از
 یازدهم دیماه نمودند کیسیون عذر ایشان
 را موجه دانسته مرخصی مزبور را تصویب
 مینماید .
 رئیس - آقای روحی
 روحی - موافقم
 رئیس - مخالفی ندارد ؟
 (گفته شد خبر)
 رئیس رأی گرفته می شود آقایان
 موافقت قیام فرمایند .
 (اغلب برخاستند)
 رئیس - تصویب شد . طرح قانونی
 آقای اتحاد که قریب هشتاد نفر از آقایان
 امضا کرده اند قرائت میشود .
 (اینطور خوانده شد)
 مقام محترم ریاست مجلس شورای
 ملی شیدالله ارکانه
 نظر بمشکلاتی که ماده (۷۱) قانون
 استخدام کشوری برای عده زیادی از
 مستخدمین صدیق دولت تهیه کرده
 و تعدیل این ماده تسویه مقامات
 مربوطه و کیسیون محترم مجلس شورای
 ملی را نیز بخود جلب نموده است و نظر
 باینکه تجدید نظر در کلیه قانون مذکور در
 این دوره مبسر نیست
 لذا امضا کنندگان با فید دوفوریت
 و عدم ارجاع بکیسیون دو ماده ذیل را
 پیشنهاد تصویب آقا بنام آسایش حال
 صدعا عالی ایرانی از مقام محترم نمایندگان
 ملت درخواست مینمایم
 ماده اول - اشخاصی که سابقاً مشاغل
 دولتی بعهده داشته و در تاریخ شروع
 اجرای این قانون خدمتی را متکفل نموده اند
 در صورتی مستخدم رسمی محسوب میشوند
 که از تاریخ ۱۴ جمادی الاخر ۱۳۲۴ باین
 طرف ۳ سال متوالی تا پنجسال متناوب به
 موجب فرمان همایونی یا حکم وزارتخانه
 و یا بر طبق احکام رسمی حکم و رؤسای
 اداره دولتی و بعضی مصدر خنل رسمی بوده
 باشند ولی اینقبول مأمورین در صورتی
 حقوق انتظار خدمت در دریافت می نمایند
 که مجموعاً هشت سال مصدر خدمت رسمی بوده
 باشند
 ماده دوم - ماده (۷۱) قانون استخدام
 کشوری لغو و ماده فوق بجای آن برقرار
 است

یکفراز نمایندگان - امضاء همقرانت
 بشود
 رئیس - خوانده میشود
 (تفصیل ذیل خوانده شد)
 اتحاد - عبدالله یاسانی - اشکر
 حبیب الله خاواو - بهجانی - مدرس - آشتیانی
 افسر - رهنما - محمد تقی اسد - دیبا - تجدد
 رضوی - عرفانی - درواییکی - مزارهی
 رضا افشار - سید علاءالدین - سید حسن
 کاشانی - دکتر آقایان - جلال الدین
 غلامحسین مسعود - دستغیب - کازرونی
 عبدالله منمند - محمد ولی میرزا - مهدوی
 حائری زاده - هایم - شیروانی - صادق اکبر
 صدرانی - سلطانی - دولت آبادی - یحیی
 زنگنه - محمد ولی اسدی - رضا حکمت
 میرزا شهاب - شیخ الاسلام - امامی خوئی
 عدل - یزدی - عبدالله نظامی - محمد نجف علی
 اعظمی زنگنه - سیف الله اسکندری - عبدالرحمن
 لرستانی - عباسی - سید کاظم یزدی - محمد
 وکیل - حبیب الله کمالوند - حسن ملک
 شریعت زاده - ابوالحسن پیرنیا - عبدالله
 کردستانی - دکتر حسین بهرامی - انصافی
 نهرانی - سهراب زاده - ضیاء علی خطیبی
 سید عبدالاحسن صدر - سهراب ساکینیان
 تقی بهار - سید مصطفی بهجانی - معظی
 طاهری - حسین اسفندیاری - اکبر میرزا
 اردشیری - رضا رفیع - علی رضا القمی
 شوشتری - سید یعقوب - میرزائی - دکتر
 احتشام - فرزند مسعود - سعید عروسی
 انابکی - میرزا آقاخان صدر انقلاب
 ابوالفتح علوی - ذوالقدر - ارباب کبکسرو
 حیدرقلی حشمتی - دکتر ضیائی - مفتی
 امیر حسینخان - شفقائی - فرج الله آصف الوسی
 امیراعلم
 رئیس - مذاکره راجع - فوریت این
 لایحه است
 آقای نهرانی
 (اجازه)
 نهرانی - موافق
 رئیس - آقای دستغیب
 دستغیب - موافق
 رئیس - آقای آقا سید یعقوب
 (اجازه)
 طباطبائی دیبا - (خطاب با آقای آقا
 سید یعقوب) خودتان امضاء کرده اید
 آقا سید یعقوب - عرض کنم همینطور
 که آقای دیبا فرمودند بنده هم این لایحه
 را امضاء کردم ولی اینرا مسلم بدانید که
 امضاء در آنجا غیر از عقیده در مجلس
 است
 (غنده نمایندگان)
 بنده عقیده را میگویم دروغ هم
 نیست آنجا امضاء کردم بمقربانوسوی
 ولی آن امضاء بر خلاف عقیده ام می
 باشد
 تمام آقایان میدانند که من بکلی
 مخالف با این قانون استفاده بوده ام و

همیشه میگویم این قانون يك ازدهنی است که
 مالیه را می بلعد
 حالا بازم میگویم این ازدها را
 بزرگتر کنیم بنده تقاضا میگویم بقوریت
 این لایحه را ننگذاریم يك فوریت آن را
 رای بدهیم و برود بکمیسیون بودجه یا
 کمیسیون استخدام و در آنجا تطبیق
 بشود
 بنده اساساً نمیگویم نیخواهم رای
 بدهم ولی بافوریتش مخالفم برود بکمیسیون
 بودجه یا کمیسیون استخدام
 رئیس - آقای اتحاد
 اتحاد - بنده با اجازه آقایان میخواهم
 عللی را که بنده و جمعی از آقایان را وادار
 باینکار کرد که تقاضای فوریت کردیم به
 عرض آقایان برسانم
 بنظر بنده آقایان در اینجا قضات عدالتند
 و آقایانیکه در پشت این کرسی نطق
 صحبت میکنند مواظبین يك نظر بانی هستند
 که بالاخره بایستی آن قضات عدالت یکی
 از این نظریات را قبول کنند - تمام
 آقایان تصدیق می فرمایند که قانون
 استخدام کشوری يك مشکلاتی هم برای
 مملکت و دولت هم برای افراد ایجاد کرده
 است و برای همین بود که تمام مقامات از
 دولت و مجلس معتقد شدند که باید در قانون
 استخدام تجدید نظر بشود و برای همین هم
 بود که مجلس شورای ملی يك کمیسیونی
 تشکیل داد که در قانون مذکور تجدید نظر
 بکنند
 عجباً بنده نمی خواهم موادی را که
 مورد اشکال است عرض کنم فقط میخواهم
 عرض کنم که ماده هفتاد و يك قانون استخدام
 کشوری تقریباً دو هزار خانوادۀ ایرانی
 را بدیخت کرده است و اگر ما ملاحظه
 کنیم در سایر ممالک آقای آقا سید یعقوب
 میفرمایند برود بکمیسیون بودجه
 چندی قبل در ضمن اجازت خارج روزنامه
 ایران دیدم نوشته شده است دولت آلان
 روزی يك کروزر بیکار را نان میدهد و
 در انگلستان روزی دویست و پنجاه
 هزار نفر سیصد هزار نفر بیکار را
 نان میدهند
 آنوقت ما در این طرح قانونی نگفتم
 به بیکارها نان بدهند گفته ایم اجازه بدهند
 بآنها کار بدهند و حتی ما ملاحظه کردیم
 و گفتیم تا هشت سال تمام خدمت نکرده
 باشند به آنها حقوق انتظار خدمت
 ندهند
 اما راجع باینکه تقاضای دو فوریت
 کردیم برای این بود که اولاً این چیز
 تازه نیست همان ماده هفتاد و يك قانون استخدام
 است منتهی آنجا پنج سال و هشت سال
 بوده است اینجا سه سال و پنج سال شده
 است
 بعقیده بنده مخالفت با این طرح قانونی
 مسأوی است باید بهت کردن دو هزار

عائله ایرانی در صورتیکه گفته شده تا هشت
 سال خدمت نداشته باشد آنها حقوق انتظار
 خدمت ندهند
 وزیر مالیه - بنده معتقدم همانطور
 که اظهار کردند چون برای تجدید نظر در
 قانون استخدام يك کمیسیونی از طرف
 مجلس معین شده و مشغول هستند که اگر
 مناسب بنظرشان میرسد اصلاح کنند و به
 مجلس تقدیم نمایند
 حالا آن قضیه چون همانطور که اظهار
 کردند در مدت خدمت و ترتیب حقوق
 اینها يك اختلافی پیدا میشود با آن ترتیبی
 که سابقاً مجلس رای داد باینجهت بنده
 معتقدم که فعلاً مجلس فوریت را رای ندهد
 و اگر هم میخواهد رای بدهد بيك فوریت
 قابل شود که این لایحه برود بکمیسیون و
 در آنجا مذاکره کنی در اطراف آن بشود و
 نظریه دولت هم معلوم شود و در صورتی
 که مناسب بنظرشان میرسد و تصویب
 شود
 والا اگر بنا شود حالا دو فوریت
 تصویب شود در مجلس مطرح کرده من
 است در موقع عمل و اجرا دچار اشکال
 شود و بنده معتقدم برود بکمیسیون
 و نظریاتی درش بشود و بعد بیاید بمجلس
 مطرح شود
 رئیس - آقای طهرانی
 (اجازه)
 طهرانی - بدین معنی مستخدمین اینست که
 کمیسیون استخدام در سال است تشکیل
 شده و تا امروز يك ماده که مشتمل بر يك
 جمله باشد بمجلس نرسانده اند و اینکار
 باعث مصیبتی شدن مجلس شد چرا که مواد قانون
 استخدام بعضی هاش مضربحال مملکت است
 و بعضی هاش مفید
 آنچه که مضر است اینست که در هر
 سال بواسطه ارتقاء رتبه مستخدمین يك
 میلیون اضافه حقوق باید داده شود
 ولی مواد مضره و ظالمانه اش اینست که
 فضاخ امروزه مملکت که در دوره آزادی
 و مشروطیت تحصیلشان را تمام کرده اند
 اینها باید از حقوق اجتماعی درلتی محروم
 باشند و داخل در ادارات دولتی نشوند و
 مستخدم نشوند
 لیکن آن بی راهی قدیمی که نمی
 توانند يك صفت چیز بنویسند بواسطه اینکه
 قانون استخدام برای آنها يك سدسکندری
 شده آنها باید در ادارات باشند و حقوق
 های گزاف بگیرند - باین جهت
 بود که مجلس پیشنهاد کرد که این ماده
 ظالمانه برداشته شود و يك ماده عادلانه جای
 آن بگذارند
 رئیس - کمیسیون استخدام کارش را
 تمام کرده است و در روز قبل مواد اصلاحی
 را از یورتش را حاضر کرده بودند
 که تقدیم مجلس کنند فقط منتظر بودند
 (اجازه)
 رئیس - آقای یاسانی
 (اجازه)
 یاسانی - عرض بنده هم یکی از آن اشخاصی
 هستم که این طرح را امضاء کرده ام ولی
 معایبش را بعد خوردم - آقای طهرانی
 فرمودند که این ماده باعث شده است که
 یکمده که تعصبات جدید کرده اند بیکار
 باشند و اشخاص دیگری یکمده دیگر را هم
 باشند
 این ماده نمیگوید آنها را که سرکار
 هستند خارج شوند و عده دیگری بجای
 آنها بیایند نمیگوید یکمده دیگر را هم
 داخل کنند
 بنده مکرر با آقای آقا سید یعقوب
 مذاکره کرده ام که قانون استخدام تازه سال
 دیگر بکلی مملکت را خواهد بامید
 حالا يك چنین ماده هم بیایم بآن
 اضافه کنیم نمیدانم این را از کجا باید
 بیایم و بنده پس از اینکه این لایحه را
 امضاء کردم دیدم برخلاف مصالح مملکت
 است
 از اینجهت امضاء خود را حالا پس
 میگیرم
 رئیس - آقای قائم مقام
 (اجازه)
 میرزا یوسف خان عدل لازم است عرض
 کنم که معطلی کمیسیون در تقدیم راپرت
 راجع بقانون استخدام عده راجع باین دو
 ماده ۷۱ و يك ماده دیگر است
 این مواد را ما هر طور که زیر و رو
 می کردیم می دیدیم یکضرب های مهی
 بودجه مملکت وارد می آید و از آن طرف
 هم يك عده زیادی از مستخدمین محروم
 میشوند
 این بود که چندین جلسه بنده تقریباً
 ده یا نوزده جلسه در این کار مذاکره شد
 و بطوری که حضرت رئیس هم مسبقند
 نمایندگان تمام وزارت خانه ها هم آمدند
 و باتوافق نظر نمایندگان دولت يك ماده
 تنظیم شده است و حالا بنده تصور میکنم
 این ماده بآن ماده ضرر میزند و خیلی دائره
 را وسیع میکند و ۲۰۰ هزار تومان تقریباً
 بودجه مملکت تحمیل خواهد کرد
 بعقیده بنده خوب است آقایان نام
 بفرمایند تا آن ماده هم بمجلس بیاید بعد هر
 کدام را که صلاح دیدند بقبول بکنند والا
 حالا اگر کورانه بيك چیزی برای بدهی باین
 اسباب زحمت خواهد بود
 رئیس - آقای یاسانی
 (اجازه)
 یاسانی - عرض میکنم مطالب پیشنهاداتی
 که در این مجلس می شود بنده موافقت تمام
 خرج است برای مملکت و هبتر است از
 استخدام معلم یا اصلاح قانون استخدام
 پرداخت دیون دولتی و سایر چیزها که تمام

یاسانی اصلاح قانون استخدام از اتمه ای
 دوره پنجم مطرح نظر آقایان معین بوده
 و تاکنون کمیسیونی که برای اینکار
 معین شده موفق نشده راپرت خودش را
 تقدیم دارد
 یکمرتبه راپرت را داد و طبع و توزیع
 هم شد ولی دولت استرداد کرد و قرارداد
 تجدید نظر می شود تاکنون تکلیفش معین
 نشده
 یکمده زیادی هم از مستخدمین دولت
 امیدوارند که این قانون هر چه زودتر اصلاح
 شود البته نظر آقایان هم بر اصلاح است و
 ماده که متبلا به است همین ماده موضوع بحث
 است
 اینکه آقایان میفرمایند دو فوریت
 لازم نیست و رای بيك فوریت کافی است
 یا فلانقدر بر بودجه مملکت تحمیل
 میشود بنده عرض میکنم اینطور نیست ۱۰ اگر
 الان بوزارت داخله مراجعه فرمایند ملاحظه
 خواهید نمود که ما مورین سجل احوال تمام از
 اشخاص بی سابقه انتخاب شده اند و آن نقل و انتقالی
 که باید از وزارت خانه بوزارت خانه بعمل
 آید مراعات نشده و بعمل نیامده است و مادر
 آتی برای تشکیل ثبت اسناد و سجل احوال
 که در ایالات شروع خواهد شد ما چاره خواهیم
 بود که از اشخاص بی سابقه استخدام
 کنیم
 آقایان میفرمایند دویست هزار تومان
 بر بودجه مملکت اضافه میشود بنده عرض
 میکنم اینطور نیست و سوء تفاهم است
 اینکه میفرمایند مادام که این لایحه را به
 کمیسیون ارجاع و احاله کنیم تاخیر ثانوی
 بمجلس بیاید
 بنده عرض میکنم عمر مجلس کفاف و
 وقایع باینکار نخواهد کرد زیرا چند جلسه
 دیگر بیشتر بمجلس باقی نمانده است
 و اگر آقایان واقفانه نظر دارند که این
 ماده اصلاح شود خوب است همین حالا که
 مطرح است تکلیفش معین شود
 جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی
 است
 وزیر مالیه - در وقتی که آقای یاسانی
 راجع بوزارت داخله اظهار و اشاره فرمودند
 لازم است عرض کنم که این مسئله خیلی در وزارت
 مالیه محل توجه و وقت خود حتی الامکان سعی
 میشود اشخاص بی سابقه داخل در خدمت و وارد
 در ادارات نشوند و تا اندازه هم همینطور
 شده و از اشخاص بی سابقه حتی الامکان
 جلوگیری میشود
 اینکه فرمودند برای سجل احوال يك
 شخص بی سابقه فرستاده شده اند اینها يك
 اشخاصی نیستند که جز مستخدمین دولت
 باشند
 یعنی حقارتشان از اشل معمولی وزارت

خانه ها که تراست و با ما می ۲۰ تومان
 تومان اعزام شده اند با از همان اشخاص
 معنی هستند که کمک معین شده اند و الا در
 کارهای دولتی از اشخاص منتظرین خدمت
 معین میشوند
 جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی
 است
 رئیس - رای گرفته میشود بقوریت
 اول این طرح آقایانیکه تصویب میکنند
 قیام فرمایند
 (اکثر قیام کردند)
 رئیس - تصویب شد رای گرفته میشود
 بقوریت دوم
 آقا سید یعقوب - بنده پیشنهادی عرض
 کردم
 (بشرح ذیل قرائت شد)
 بنده پیشنهاد می کنم که فعلاً این طرح
 از دستور خارت شود تا راپورت کمیسیون
 استخدام مطرح گردد
 آقا سید یعقوب - عرض می کنم در اینجا
 که آقای عدل که عضو کمیسیون قانون
 استخدام هستند اظهار کردند در مقام ریاست
 هم فرمودند که این کار در کمیسیون
 استخدام تمام شده و در آنجا بيك راپورتی
 تهیه کرده اند و از آن راپورت هم معلوم می
 شود که محل نظر مجلس ماده هفتاد و
 يك است
 حالا که بيك فوریت رای داده شد بنده
 عقیده ام این است که بقوریت تا نویس رای
 داده نشود تا آن راپورت کمیسیون هم به
 مجلس بیاید و کاملاً در اطراف قضیه
 مطالعه شود و با آن مقایسه بشود و بنظر دولت
 هم ضحناً جلب شود بعد هر کدام را که بهتر
 دیدیم آنرا قبول کنیم
 بنده خودم این لایحه را امضاء کردم
 و آقایان هم در اساس قضیه مخالفتی ندارند
 و مقصود هم درین نیست پس خوب است
 بماند تا راپورت کمیسیون هم بمجلس
 بیاید و از روی مطالعه و وقت رای داده
 شود
 رئیس - بنده تصور می کنم حالا
 نمی شود باین پیشنهاد رای گرفت مگر این
 که فوریت ثانوی را هم مجلس تصویب کند
 آنوقت این پیشنهاد مطرح شود چون در
 هر موقعی دولت و نمایندگان حق دارند
 طرح قانونی تقدیم کنند و تقاضای فوریت
 نمایند ولی اگر بخواهیم حالا باین پیشنهاد
 رای بگیریم اسباب زحمت خواهد شد
 از این جهت اول رای می گیریم بقوریت
 دوم طرح به پیشنهاد شما رای خواهیم
 گرفت رای گرفته می شود بقوریت ثانوی
 شور در خود مجلس بدون ارجاع به
 کمیسیون آقایانی که تصویب می کنند قیام
 فرمایند
 (جمع کثیری قیام کردند)
 رئیس - تصویب شد - حالا رای می
 گیریم به پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

اتحاد - بنده مخالفم
 رئیس - بفرمایند
 اتحاد - بنده خیلی متأسفم که در اینجا
 باید بيك حقیقتی اعتراف کنم و آن این
 است که بعضی از آقایان نمایندگان خوبست
 تأمل بفرمایند امضاءشان خشک بشود بعد
 مخالفت بکنند
 آقا سید یعقوب - زور است! اصرار
 می کنند آقا بزور امضاء میگیرید
 اتحاد - بریر روز حضرت آقای رهنما
 يك منطقی را فرمودند که خیلی صحیح و
 معقول بود آن اینست که این جا کرسی
 بحث است یعنی جایی است که باید بیایم
 وصحبت بکنیم شاره همدیگر را مقامه
 کنیم
 اینکه تقاضای دو فوریت شد و مجلس
 هم رای داد برای اینست که این مسئله
 زودتر بگذرد و مقصود بعمل آید و الا
 اگر بنا میشد بيك فوریت رای میدادند و
 بقوریت را سلب میکردند و با از دستور خارج
 میکردند
 اما خروج از دستور که برخلاف
 نظامنامه است برای اینکه وقتی مجلس
 رای داد که باید در خود مجلس
 مطرح شود در همان جلسه باید مطرح شود
 و غیر از این دیگر معنی ندارد
 یکفراز نمایندگان - ممکنست در
 جلسه بعد هم مطرح شود
 اتحاد - اینکه تقاضای دو فوریت شد
 برای رفع هر گونه اشکال بود زیرا
 ملاحظه بفرمایند اگر بيك فوریت رای داده
 میشد این میرفت بکمیسیون و بجای میرفت
 که قانون استخدام در آنجا است و آن
 قانون هم دارای چند ماده است که باید
 اصلاح شود آنوقت ضمیمه آن میشد و
 ممکن بود در اطراف هر يك از آن مواد
 پیشنهاد آتی بشود و قابل توجه هم
 بشود آنوقت این ماده میماند و عملی
 نمیشد
 بنده این مسئله را بشام بکنده به بحث
 تقاضا کردم و میدانم که یکمده ما مورین
 بدیخت هستند (هفت سال و ۱۰ ماه خدمت
 کرده اند و خارج شده اند ولی کسیک نیست
 روز بیشتر مدت خدمت ندارند و مشغول کار است
 و چیز مهمی نیست
 لذا از آقایان تمنی میکنم حالا این
 را مطرح بفرمایند منتهی اگر اصلاح
 عبارتی بنظرشان میرسد پیشنهاد کنند تا
 اصلاح شود و کار تمام شود
 کقبل وزارت معارف - خاطر محترم
 آقایان خوب مستحضر است که قانون
 استخدام در نتیجه يك تجارت و مطالعات
 چندین ساله مستخدمین و ما مورین دولت
 نوشته شده
 با وجود این بر از اینکه این قانون
 تدوین و در مجلس شورای ملی تصویب شد

در موقع عمل ملاحظه شد که بيك محظورات
 و اشکالاتی ایجاد کرده و در قانون
 تقاضای است که لازمست آنها را رفع
 نماید
 برای همین توجه ثانی بود که در
 خود مجلس پیشنهاد شد بيك کمیسیون
 خاصی تشکیل شود و در این قانون استخدام
 تجدید نظر نماید در این اوقات اخیر
 کمیسیون عده نماینده از ادارات دولت
 خواست و از آنجا دعوت کرد که حاضر
 شوند و نظریات خودشان را اظهار نمایند
 یکی دومرتبه با آقای قائم مقام و آقای
 عصر انقلاب نشستیم و مذاکره کردیم و بيك
 قسمتهایی از قانون استخدام را تصحیح
 کردند بطوری که هم خزانه دولت رعایت
 شود و هم به مستخدمین ماده وارد نیاید
 و بدوره خدمتشان خللی وارد نشود
 فرض عرض بنده این است که باچار
 باید تصدیق کرد که تجربه ما مورین
 دولت که خودشان مباشر عملی هستند
 البته در این قانون مدخلیت دارد
 بنده انکار نمیکنم که توجه نمایندگان
 محترم وقت آنها در اطراف قانون و
 بالاخره اطلاعاتیکه از حوزه ادارات دولتی
 دارند کافی و روانی است ولی در همین حال
 تصدیق باید کرد که ما مورین دولت همه
 اساساً بیکنجارب و اطلاعاتیکه دارند
 که با مدعرت آن تجارب بشود و در موقع
 تدوین يك لایحه البته مؤثر باشد
 حالا هم نه آقایان بدو فوریت این
 لایحه رای داده اند بعقیده بنده هیچ ضرری
 ندارد ممکن است این لایحه حالا بماند
 تا در کمیسیون مطرح شود و با نظریات
 کلمنی اصلاح شود
 رئیس - آقای صیام هم پیشنهادی
 کرده اند مشعر بر خروج این لایحه از
 دستور رای گرفته میشود بخروج از
 دستور امروز آقایانیکه تصویب میکنند
 قیام فرمایند
 (جمع کثیری قیام کردند)
 رئیس - تصویب شد - خبر کمیسیون
 محاسبات مجلس چون حاضر نیست مو کول
 خواهد شد بهبه از نفس پیشنهادی است
 از طرف جمعی از آقایان راجع بدستور
 قرائت میشود
 (بشرح ذیل قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم لایحه لوله کشی
 نقطه بیچار خاله در درجه اول جزو دستور
 شود
 رئیس - آقای شیروانی
 (اجازه)
 شیروانی - عرض میکنم مطالب پیشنهاداتی
 که در این مجلس می شود بنده موافقت تمام
 خرج است برای مملکت و هبتر است از
 استخدام معلم یا اصلاح قانون استخدام
 پرداخت دیون دولتی و سایر چیزها که تمام

دردقبه تنفس داده شود.
در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نسیان مجدداً تشکیل گردید.
رئیس - خیر کمیسیون معاینات راجع بماده الحاقیه مربوط بودجه مجلس که موکول بیه از تنفس شده بود فلذا ایراتش رسیده پمرض مجلس میرسد (بمضمون ذیل فرات شد)
کمیسیون معاینات مجلس ماده الحاقیه پیشنهادی آقای رهنما را تحت شور و مداقه قرار داده چون در این مورد محتاج باندازه مذاکرات زیادی بود و در نتیجه بودجه ۱۴۰۵ مجلس بتأخیر می افتاد بنابراین کمیسیون عقیده دارد که از ماده الحاقیه مزبور صرف نظر شود.
رئیس - آقای رهنما (اجازه)
رهنما - بنده می خواستم موافقت کرده باشم با این لایحه ولی عیبی در آن می بینم که لازم می دانم آنرا عرض کنم کمیسیون که تشکیل شد و در این خصوص مذاکره می کردند آقای وزیر مالیه هم تشریف داشتند مذاکره شد راجع به دو قسمت از این بودجه بود یک قسمت ماده چهار بود آن قسمت بتصویب مجلس رسیده است و بنده عرض نمیکنم.
ولی در قسمت دوم که آقای وزیر مالیه هم در آنجا یک مذاکره کردند راجع به آن گمان میکنم محتاج بیک مطالعه زیادتری است و باید بادولت یک مذاکرات بیشتری در آن خصوص بشود پس از آن در مجلس مطرح شود.
لهذا بنده عقیده ام اینست که این قسمت هجالتاً بماند تا بادولت مذاکره شده و آن وقت طرح شود ولی اساس آن در در ماده چهار ذکر شده باید محفوظ باشد تا بادولت مذاکره شود.
رئیس - آقای کازرونی (اجازه)
کازرونی - بنده گمان می کنم یک چیزی که بکمیسیون فوری دارد برای این مملکت همان ماده الحاقیه است و اگر چنانچه ابراهیم با مطالعه امروز فوراً در گزار کنیم معلوم نیست چه وقت نتیجه میدهد و کمی مقصود خواهیم رسید.
این ماده الحاقیه یکی از مسائل مهمه یا غوامض نیست که محتاج باین مذاکرات زیاد باشد فقط با اداره مباشرت اجازه داده میشود که از جوهی که زائد از مصرف است اداره مصالح فواید عمومی شرح کند این دیگر چه اشکالی دارد که تعقیب نظر فوق العاده در آن بکنند این یک اجازه ای است که با اداره مباشرت داده میشود و اداره مباشرت هم البته در حدود اختیاراتی که دارد یک اقدامات و تحقیقاتی می کند.

فرض میکنم بر خورد بیک اشکالی بمجلس عرض می کند و مجلس اشکال را رفع می کند در هر حال بنده گمان میکنم مسئله کاغذ سازی یکی از مسائلی است که نباید از امروز بفرادیده و هر چه زودتر بشود بهتر است.
رئیس - آقای اشگر (اجازه)
اشگر - اساس ماده الحاقیه همانطور که آقای رهنما فرمودند در ماده تأمین شده و با این جن اوقات مجلس البته متقاضی نیست که این کار را ما بدون مطالعه و تفکر کنیم ولی اساساً تصویب شده است که اینکار بشود حالا از چه پولی بشود؟ از چه عملی بشود؟ اینها محتاج بیک مذاکرات زیادی است که باید بد بشود و بهتر این است که این مسئله بماند تا بعد با نظر دولت ترتیبی برای این کار داده شود.
رئیس - رای گرفته میشود یاسانی - بیکر تبه دیگر فرست شود رئیس - صرف نظر شده است از ماده الحاقیه یعنی رد کرده است یاسانی - تقاضای صرف نظر است.
رئیس - خیر تقاضا نیست عقیده است بیکدمه دیگر فرات میشود (مجدداً شرح گذشته خوانده شد)
رئیس - رای گرفته میشود بموافقت آقایان موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد. شورد در کلیات بودجه آتیه مجلس است. معافتی ندارد.
آقا سید یعقوب - بنده عرضی دارم.
رئیس - بفرمایند.
آقا سید یعقوب - بنده در صورت مجلس که فرات شد توجه کردم بیکم عقیده بنده بطور دیگر نوشته شده بود و اینکه آقای مخبر جواب من را دادند.
بنده عقیده داشتم که بودجه دوره ششم را دوره ششم باید بنویسد بودجه دوره ششم را دوره پنجم نمیتوان بنویسد و بنده معتقد بودم که بودجه اداره تقنینیه را اداره مباشرت و بودجه اداره تقنینیه را اداره تقنینیه تقدیم بکنند به هیئت رئیسه و ما هم اعتماد داریم به هیئت رئیسه که مصارف آنها داده شود.
بنده مدندانم برای دوره ششم در دوره پنجم بود و نوشته بود آقای مخبر هم در آن روز به بنده حمله کردند که برای مستخدمین مجلس نوشته میشود بنده عرض نکردم اینها را جواب کنند و بیکار بمانند.
بنده گفتم که یک مادر بیاروند بگذرانند

و حقوق آنها را بدهند و آنوقت همانطور که دوره چهارم بودجه خودش را گذرانند دوره ششم هم بودجه خودش را تصویب کند. این بودعقد بنده.
مخبر - قسمت اخیر فرمایش آقا را بنده حالاً شنیدم و آن روز هیچ اظهار نفرو نمودن بنده عرض کردم این یک عده اجزاء و اعضاء که مشغول کار هستند اگر بودجه تصویب نشود وزارت مالیه از نقطه نظری که بودجه تصویب نشده است بآنها حقوق نخواهد داد و از فرمایش اخیرشان معلوم میشود که با حقوق نمایندگان دوره ششم مخالفند نه راجع باجزاء آنها سابقه بر این بوده است و آقا که در مورد است حقوق گرفته اند باید بدانند که بودجه مجلس باید بیکر تبه نوشته شود.
نسبت با اعضاء هم البته سزاران نیست که پس از مدتی خدمت حالا بدون حقوق بمانند و بلا و وکلای آن دوره هم که معلوم نیست که بمانند.
رئیس - آقای کازرونی موافقت؟ کازرونی - بلی رئیس - مخالفی ندارد؟ (گفتند خیر)
رئیس - رای گرفته میشود بودجه سنه ۱۴۰۵ مجلس که مشتمل بر چهار ماده است بطوری که مواد تصویب شده (اجازه آراء به عمل آمد)
رئیس - احد اوراق رای تمام شد.
(استخراج آراء بعمل آمده هفتاد و سه ورقه سفید تعداد شد)
رئیس - عده حاضر ۹۱ با کثرت ۷۴ رای تصویب شد.
اسامی رای دهندگان آقایان:
کی استوان - میرزا حبیب الله خان کمالوند - آقارضا تجدد - حاج شیخ عبدالرحمن صالحی - اکبر میرزا - آقا سید مصطفی بهبهانی - فرج الله خان آصف کردستانی - میرزا سید احمد احتشام - حسینعلیخان فرمند - ابوالحسن پیرنیا - حاج سید عبدالعلی طباطبائی دیبا - هاجم - میرزا صادق خان اکبر - شیخ الاسلام ملابری میرزا عبدالعزیز مفتی.
آقا شیخ محمد علی طهرانی - امیر حسینخان بختیاری - حاج میرزا علیرضا قمی - میرزا محمد حسین صدرائی - دکتر شبانی - میرزا محمد تقی ذوالقدر - دکتر امیرخان اعلم - محمد رفی خان اسمعی - میرزا آقارضا مهدوی - شیروانی - میرزا شهاب الدین - دکتر حسینخان بهرامی - سید ابوالفتح - میرزا ابراهیم خان سهراب زاده - میرزا عطاء الله خان روحی.

بمطالعه متخصصین فنی نقشه برداری است مواد ذیل را تقدیم وبا قید فوریت تصویب آنرا تقاضا می نماید.
ماده اول - مجلس شورای ملی ساختمان - خطوط آهن دبل را بدولت اجازه میدهد.
طهران - بندر جز طهران - معمره طهران - قنور طهران - دزداب سیستان - طهران - چاه بهار - طهران - بندر لنگه طهران - ساوجبلاغ - طهران - آستارا - ماده دوم - دولت مکلف است پس از تهیه نقشه مقدماتی لازم برای ساختمان هر خط مراتب را با اطلاع کمیتهای خارجی ساختمان صلاحیت دارو معتبر برساند و شرایط هر یک تا زمان تر ویریه نزدیکتر باشد آنرا قبول و بوقوع اجراء بگذارد.
ماده سوم - برای تهیه نقشه مقدماتی دولت مجاز است چهار متخصص آمریکائی (بلافاصله پس از تصویب این قانون) وعده لازم مهندس ایران استخدام نماید.
ماده چهارم - برای حقوق و مخارج متخصصین و سایر مخارج نقشه برداری مبلغ دو صد و پنجاه هزار تومان از محل عواید قندوچای بدولت اعتبار داده می شود عده پنجم برزاتین فواید عامه و مالیه امور اجراء این قانون هستند.
رئیس انوزراء - فروغی محمدعلی وزیر مالیه - مرتضی بیات وزیر فلاحات و تجارت و فواید عامه داور رئیس - این لایحه دو جنبه دارد یک جنبه خرج و یکی هم تأسیس خط در یک تقاطعی آقای کازرونی راجع باین موضوع فرمایش دارند؟ کازرونی - بلی رئیس - فعلاً که مطرح نیست راجع به فوریتش باید مذاکره شود کازرونی - در این باب عرض ندارم رئیس - آقای آقا شباه (اجازه)
آقای سید ابراهیم شباه - بنده موافقم با فوریت یک شوری همانطور که دولت تقاضا کرده است و باید برود بکمیسیون فواید عامه و بودجه و خارجه رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)
آقا سید یعقوب - بنده از آقایان اجازه میخواهم که عرض کنم این لایحه به کمیسیون فواید عامه نرود برای آنکه مسئله منحل می شود و در واقع بیست سال است که منتظر همچو لایحه هستیم این لایحه مجلس مدین خرجش معین و همه چیزش معین است و ما به چه شغفی رای داریم و الان هم پولش در بانک گذاشته شده و حاضر است اینست که بنده استدعای کنم این لایحه برود بکمیسیون بودجه و هم کارمان را میگذاریم زمین و همین نظر بلزوم تسریع در کار ساختن راه آهن نظر پاینگه ساختن راه آهن مقدماتاً محتاج

امروز این را مطرح میکنم بلکه بهمت آقایان نمایندگان برای روز پنجشنبه راپورتش را بمجلس بیاوریم همانطور که دولت تقاضا کرده است و مقام ریاست هم فرمودند این لایحه خرج است و یک شوربیشتر ندارد و بکمیسیون بودجه و از آنجا بمجلس میاید و کمیسیون دیگری لازم ندارد همان کمیسیون بودجه کافی است.
رئیس - کمیسیون بودجه متها کافی نیست چون اینجا در نظر گرفته شده است که چهار نفر متخصص آمریکائی و یک عده مهندس ایرانی هم استخدام شود نسبت بمهندسی ایرانی بختی نیست اما چهار نفر متخصص آمریکائی را که میخواهند اجازه بگیرند و استخدام کنند باید به کمیسیون خارجه هم برود.
در سابق این قبیل لایحه بود و کمیسیون میرفت یعنی آن لایحه که جنبه استخدام داشت بکمیسیون بودجه و خارجه میرفت ولی در این دوره اینطور معمول شده است که بکمیسیونهای دیگری هم که مربوط به لایحه میشود برود.
بنابراین کمیسیون فواید عامه و بودجه و خارجه ارجاع میشود بعضی از نمایندگان - رای بگیرند رئیس - تصور نمیکنم رای لازم داشته باشد.
آقای ارباب کیخسرو (اجازه)
ارباب کیخسرو - راجع به قسمتی که بکمیسیون فواید عامه میرود فوریت وارد است برای اینکه لایحه که به آنجا می رود دوشور میشود بنا بر این در قسمت فواید عامه اش اگر مقتضی باشد رای گرفته شود.
مدل - بنده اصلاح عبارتی دارم رئیس - حالا که مطرح نیست نسبت بان قسمت لایحه که معمولاً باید در شوربیشتر رای بگیریم باینکه یک شود بشود آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند.
رئیس - تصویب شد.
وزیر مالیه - نظر باینکه دولت در نظر دارد این مالیات هائی را که گرفته میشود بیک صورتی در بیارود که مستقیماً افراد طرف نباشند و کمتر اعتراضات و شکایات از طرف مردم بشود و این مالیاتها بطور غیر مستقیم گرفته شود.
لهذا برای ترتیب باج راهها و نوازل دولت در نظر گرفته است که یک مالیاتی در سرحد از اجناس گرفته شود و باج سفا و نوازل بکنی ملتی شود این است که یک لایحه در این باب تهیه شده و تقدیم می شود و چون وقت مجلس هم خبلی کم است تقاضا میکنم حتماً در باب

فوریت آن رای داده شود که یک شود.
جمعی از نمایندگان - صحیح است رئیس - آقای اشگر (اجازه)
اشگر - موافقم رئیس - آقای کازرونی (اجازه)
کازرونی - با فوریتش موافقم رئیس - رای گرفته میشود و فوریت این لایحه یعنی ارجاع به کمیسیون که یک شود.
جدول عده اسهامی که هر سال برای تأدیبه وجه باید بموجب قرعه معین شود.
سال الف ردیف ۱ ۴۰۰۰
۲ ۳۶۰۰
۳ ۳۲۰۰
۴ ۲۸۰۰
۵ ۲۴۰۰
۶ ۲۰۰۰
۷ ۱۶۰۰
۸ ۱۲۰۰
۹ ۱۰۰۰
۱۰ ۱۰۰۰
۱۱ ۱۰۰۰
۱۲ ۱۰۰۰
۱۳ ۱۰۰۰
۱۴ ۸۰۰
۱۵ ۶۰۰
۱۶ -
۱۷ -
۱۸ -
۱۹ -
۲۰ -
رئیس - آقای کازرونی (اجازه)
کازرونی - پول طلب کار را بقره دادن بنده نمی فهم چطور می شود البته با طلبکاران باید بطور مساوی معامله کرد. لیکن بطور قرعه پول دادن طرز صحیحی نیست زیرا یک بیچاره بدبخت بخت برگشته می افتد بسال بیستم ولی یک شخص دیگری در هر سال قرعه بتماش می افتد در هر صورت بنده تصور نمیکنم این طرز پول دادن (یعنی با قرعه) طریقه خوبی باشد.
رئیس - آقای میرزا محمد خان وکیل (اجازه)
میرزا محمد خان وکیل - این ترتیبی که آقای کازرونی فرمودند اگر ممکن بود که در یکسال تمام این پولها پرداخته میشد صحیح بود ولی چون پول نیست چاره چیست؟
اگر در مجلس بشوایم بگوئیم که بفلان شخص داده شود و بفلان شخص داده نشود که این خوب نیست و هیچ منطقی ندارد بنابراین ناچاریم که در اینجا باصول قرعه قائل شویم و غیر از این ترتیب علاج دیگری نداریم.
رئیس - آقای شیروانی (اجازه)
شیروانی - بقول یکی از رفقا این صادت به حدس و تخمین و راه آسان پیدا کردن برای کارها جزو رویهها و عادت ما شده است در صورتیکه بسیار بهعدالتی است و باید تمام مسائل جزئی را تحت دقت آورد و از روی نهایت دقت درش کار کرد ما همیشه می آیم این جا چهار میلیون تومان تخصیص میدهم به این که طلب مردم را بدهند این صحیح نیست. طلب کی؟ کجا چه وقت؟ مال چه عصری از چه زمانی تا چه زمانی؟

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی

دوره پنجم

اینها باید مینمودند. همینطور چهار میلیون پول بدهم. ۱۲ مثلا طرز آسانی که برای دادن طلب مردم دولت بدهد کرده این است که بیاید دست بکنند توی یک قوطی و یک اسمی در آورند.

این البته کار دولت را آسان میکند آقامسکن است بنده که بیست سال است هزار تومان طلب دارم و این هزار تومان سرمایه زندگانی من بوده است این فرقه با سم بنده در نیاید.

ولی یک کسی که یک دعاری بی ربطی از بابت آن مستمری هائی که تومانی پنج شاهی خرید و فروش کرده است با اینکه سده هزار تومان بمانی در فلانجا کرده است و جزو مدعیان دولت است حالا میخواهد بگیرد اسم آن شخص اول از توی قوطی بیرون بیاید و طلب آن شخص را سال اول بدهند ولی آن بدبختی که سرمایه زندگانش را بدولت داده است مال آنرا بپردازد ۴ سال از موقتی که پول داده است یعنی آنوقتی که نوه او تازه موقوف رشدش است بهش بدهند.

این چیز عجیبی است! طلب مردم را دادن که این راهش نیست!!

بالاخره دولت را هم باید مثل بکنفر از اهالی مملکت فرض کرد. از هر که طلبکار است بگیرد و بهر کس هم بدهکار است بپردازد.

بنده عرض میکنم یکوقت هست که آقایان میخواهند یک پول هائی از ادخاله فرض کنند.

مثلا برای اصلاحات پیل یا ساختن راه آهن آنوقت باید باین طریق فرقه بکنند و تمام متعلقات و سایر مواد در ردیف ماده اول باید تصویب شود.

ولی یک رفتی است که دولت میخواهد بدستان و بالاخره در نتیجه یک چنین اقدامی سند خزانه دولت معتبر شود در اینصورت این راهش نیست راهش این است که اول حساب مردم را رسیدگی کنند به پیندگی که طلب دارد و کی نماید و مال چه زمانی است.

وقتی که این قسمتها تمام معین شد آنوقت دولت چون نمیتواند تمام این طلب هارا در ظرف یکسال بپردازد باید دولت یک قسمتهائی را رعایت کند و آن این است که باید هر کس طلبش قویتر است زودتر بهش بدهند و یکی هم مبلغ یعنی آن کسانی که یک مبالغه زیادی از دولت طلبکارند آنها را باید بتدریج بپردازند ولی آن کسی مثلا در شاهرو جوبرای طلب مالهای دولت داده است آنرا باید فوراً بدهند به دستش.

دلیل ندارد که بتوان فرقه بگذارند طلب این شخص بیست سال دیگر معطل

بماند طریق پرداخت دیون داخلی دولت اینست.

اما همینطور که عرض کردم از روی تعیین حدس میزنیم که چهار میلیون پول بدهم بدولت که برود بیک اشخاصی که طلب دارند بپردازد البته این یک کار آسانی است ولی راه داده این دولت حفظ اعتبار امضاء دولت این نیست.

وزیر مالیه - همانطوری که عرض کردم متأسفانه یک قدری در مواد دقت نمیشود.

این قسمتهائی را که آقای شیروانی فرمودند دولت تمام این نکات را دقت کرده است و در این قسمت که پیشنهاد شده است چهار ردیف را برای دادم سهام طلب مردم قابل شده است.

یک ردیف آنهایی که پنجاه تومان و شصت تومان و صد تومان طلب دارند و دو قسم در ردیف دوم آنهایی که از صد تومان بالا طلب دارند.

قسمت ردیف سوم چهارم آنهایی که از صد تومان و هزار تومان و بیست و هزار تومان است که کمتر است از ردیف اول داده می شود و آنهایی که طلبشان زیادتر است از ردیف دوم ولی چهارم داده میشود و بعد هم در ترتیب پرداختش اگر ملاحظه فرمایید آنهایی که پنجاه تومان است یا نزدیک به پنجاه تومان است در هشت سال اول تمام آنها پرداخته میشود.

در قسمت دوم آنهایی که صد تومان است در ظرف ده سال و قسمت سوم در ظرف پانزده سال و قسمت چهارم در ظرف بیست سال و تمام این ملاحظاتی شده است و البته آن اشخاصی که بی بضاعت هستند و طلبشان کمتر است آنها را باید زودتر بدهند.

همینطور بالعکس اشخاصی که طلبشان زیاد تر است باید بد داده شود اما در باب پرداخت آن هر قسمتی که تصور میفرمایید البته یک اشکالاتی خواهد داشت. بخواهند تومان شارب. هند آن وقت این نظریه که عرض کردم (آنهایی که کمتر است باید زودتر بدهند و آنهایی که اعتبار دولت شده باشد هر کس هم از دولت طلبکار است بطلب خودش میرسد.

جدول بندی که اینجادر پیشنهاد بنده شده است درست مطابق است با جدول بندی که در لایحه دولت و کمیسیون است منتهی تفاوتش این است که اینجایک فرقه بیشتر لازم ندارد و خیلی بهتر از ترتیبی است که پیشنهاد کرده است و قبل از اینکه بنده امین پیشنهاد را تقدیم کنم هم با آقای وزیر مالیه و هم با رئیس کل مالیه مذاکره کرده ام و آنها هم نظر موافقت اظهار

سال	ردیف الف	ردیف ب	ردیف ج	ردیف د
۱	۴۰۰۰	-	-	-
۲	۲۶۰۰	-	۴۰۰	-
۳	۲۲۰۰	۴۰۰	۲۰۰	-
۴	۲۸۰۰	۸۰۰	۴۰۰	-
۵	۲۴۰۰	۱۰۰۰	۶۰۰	-
۶	۲۰۰۰	۱۲۰۰	۸۰۰	-
۷	۱۴۰۰	۱۴۰۰	۱۰۰۰	-
۸	۶۰۰	۱۸۰۰	۱۲۰۰	۲۰۰
۹	-	۲۰۰۰	۱۴۰۰	۴۰۰
۱۰	-	-	-	-
۱۱	-	-	-	-
۱۲	-	-	-	-
۱۳	-	-	-	-
۱۴	-	۱۶۰۰	۱۶۰۰	۸۰۰
۱۵	-	۱۲۰۰	۱۸۰۰	۱۰۰۰
۱۶	-	۲۸۰۰	۱۲۰۰	-
۱۷	-	۲۶۰۰	-	۱۴۰۰
۱۸	-	-	-	۴۰۰۰
۱۹	-	-	-	۴۰۰۰
۲۰	-	-	-	۴۰۰۰

رئیس - آقای دکتر توضیح بدهید

دکتر آقایان - دواصل بنده را وادار کرده بتقدیم این پیشنهاد یکی از این دو اصل دین بوده که این سهام نباید حالوقفه پیدا کند و بلکه باید در جریان معاملات باشد.

یک اصل دیگر هم این است که حفظ اعتبار دولت شده باشد هر کس هم از دولت طلبکار است بطلب خودش میرسد.

ولی این جزوی از جدول و اصلاحات یک اندازه ترتیبی در نظر گرفته شده است که بآن اشخاص که طلبشان کم است زودتر بدهند و این راهی بوده است که بعد از مطالعات زیاد در نظر گرفته شده است و بهترین طریق است از برای اینکه از روی عدالت طلب مردم پرداخته بشود.

بلکه اگر دولت چهار میلیون پول داشت و یکمرتبه همه طلبکاران میداد خیلی خوب بود ولی چون تهیه این پول برای کرده ام و آنها هم نظر موافقت اظهار

آفاضیاء. تمام آقایان محترم تصدیق میفرمایند که مستخدمین مجلس در انجام خدمات و وظائف خودشان جانفشانی میکنند و یک قانون استخدامی هم برای ترتیب استخدام آنها تنظیم شده و شور اول آنهم تمام شده است فقط شور دوم آن باقی مانده و بنده همین فکر کردم دیدم اگر در جلسات رسمی که لایحه مهم در دستور هست اگر پیشنهاد بشود ممکن است تصویب بعضی از آن لایحه بتأخیر بیفتد از این جهت پیشنهاد کردم که یک جلسه مخصوص علاوه شود بر جلسات رسمی مجلس اختصاص بیاید بشور دوم در قانون استخدام مستخدمین مجلس رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - خوب شد که آقای آفاضیاء عقیده خودشان را اظهار فرمودند ولی بنده تقاضا دارم که روز پنجشنبه اول جلسه همین قانون استخدام مطرح شود

آقا ضیاء - اگر در اول جلسه روز پنجشنبه قبول فرمایند بنده هم عرض ندارم رئیس - آقای وزیر فواید عامه فرمایشی دارم

وزیر فواید عامه - بلی اگر چه بنده می بینم آقایان راجع بدستور و روز پنجشنبه پیشنهادات زیاد دارند ولی در هر صورت بنده هم میخواستم تقاضا کنم که از برای روز پنجشنبه سه چهار فقره لایحه است که کمیسیون فواید عامه هم رای داده و تصویب نموده است آنرا جزو دستور شود

یکی قانونی است بطور کلی برای امتیاز جرایم در تمام مملکت یعنی در شهرها یکی هم لایحه امتیاز رب السوس است و دیگری لایحه راجع بلوله کشی فقط بیچاره خاله است حالا اگر آقایان موافقت فرمایند این چند فقره لایحه زودتر بگذرد خیلی خوبست و اگر هم موافقت نمی فرمایند دیگر خود آقایان میدانند

آفاضیاء بنده در اینصورت پیشنهاد میفرماید استراد نمیکند و تعقیب میکنم که یک روز مخصوصی برای اینکار معین شود و تقاضا دارم برای گرفته شود

رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد آقای آفاضیاء آقایان موافقتین قیام فرمایند (عده قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد جلسه آتیه روز پنجشنبه ساعت ۱۱ قبل از ظهر و اگر آقایان موافق باشند همان پیشنهادات آقای وزیر فواید عامه و دستور اول جلسه باشد و بعد هم بقیه دستور امروز

جمعی از نمایندگان - صحیح است (مجلس ساعت ۱۱ بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی سید محمدتهدین منشی م. شهاب منشی علی خطایی

وزارت مالیه فشار آورده است بعنوان خالعه انتقالی مابقی از سه قبل و امسال ایشان مطالبه میکند در صورتی که اساساً موضوع منتفی است ملکشان رفته و از هسنتی ساقط شده اند

بنده اینجا استدعا میکنم که طرف توجه واقع شود که دولت عطف توجهی بکنند شاید برای این بیچاره های فلک زده یک تکلیفی معین شود

دیگر مسئله نیمه مشرف اوقاف است آن جلسه هم عرض کردم این مسئله با اینکه از مجلس گذشته چهار سال فشار آورده اند و با کمال سختی مردم را حبس میکنند میبرند نگاه میارزند و مطالبه میکنند این که عایدی نیست

آخر عایدی پیدا کردن وزارت مالیه و کمیسیون مترجم آمریکائی برای مملکت اینست؟

قضیه دیگر که لازم است آقای وزیر فواید عامه توجه فرمایند این است که اهالی سی و پنج شش هزار تومان پول دارند و تا جلوی گرفته زمین کل از اینطرف شوشه شده و از سه تا هم گرفته زمین کل از آنطرف و یک گرفته زمین کل است که این وسط باقی مانده که بیش از بیست و پنج شش هزار تومان خرج ندارد و اگر اینجا شوشه شود موتور مستقیماً وارد صحرای میشود

اگر درست تحقیق فرمایند باز شدن راه صحرای برای هر کوطهران از حیث آذوقه از حیث غله از حیث بسط تمدن در صحرا از هر جهت هم مردم آنجا را مستغنی میکند و هم مردم صحرا را هم یک راهی شوشه شده

در اینموقع که در کمیسیون بودجه هفتاد و پنج هزار تومان از حقوق یک اشخاص غیر مستحق کسر شده این راه هم بیست و پنج شش هزار تومان بیشتر خرج ندارد خوبست این راه را صاف کنند استعدای بنده همین است

جمعی از نمایندگان - دستور

رئیس - وارد دستور بشویم

بعضی از نمایندگان - بلی

رئیس - آقایان رهنما (اجازه)

رهنما - راپرت راجع چراغ برقهای شهرهای ایران چون حاضر نیست آقایان اگر موافقت فرمایند برای جلسه بعد بمانند و راپرت هائی که حاضر است یکی لوله بیچار خاله است یکی هم لایحه توسعه اقتصادی جزو دستور شود

رئیس - پیشنهادی از طرف جمعی از آقایان راجع بدستور رسیده است قرائت میشود

(بعضیون ذیل قرائت شد)

امضاء کنندگان ذیل پیشنهاد میکنیم لایحه قانونی راجع بتغییر فردوسی امروز جزء دستور شود

رئیس - آقایانسر (اجازه)

جلسه ۲۴۱۴ صورت مشروح مجلس مورخه پنجشنبه اول بهمن ماه ۱۳۰۴ مطابق ششم رجب المرجب ۱۳۴۴

مجلس دو ساعت و بیست دقیقه قبل از ظهر بر است آقای تدین تشکیل گردید (صورت مجلس سه شنبه بیست و نهم دیماه را آقای آقا میرزا شهاب قرائت نمودند)

رئیس - آقای شوشتری (اجازه)

شوشتری - قبل از دستور عرض دارم

رئیس - آقای حاج حسن آقا ملک حاج حسن آقا ملک - قبل از دستور عرض دارم

رئیس - آقای طهرانی آقا شایخ محمدعلی طهرانی - قبل از دستور عرض دارم

رئیس - آقای رضوی رضوی - بنده هم قبل از دستور عرض دارم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای غلامحسین میرزا مسعود غلامحسین میرزا مسعود - در دستور عرض دارم

رئیس - آقای اتحاد اتحاد - بنده هم در دستور عرض دارم

رئیس - آقای کازرونی کازرونی - بنده دیگر عرض ندارم

رئیس - نسبت بصورت مجلس ایرادی نیست؟

(گفته شد خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد

آقای شوشتری (اجازه)

شوشتری - بنده وقت گرانهای مجلس را میخواهم تلف کنم خیلی باختصار تذکر از مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی سه جمله را استدعا و استفاده میکنم خوبست در این موقع که آقای وزیر فواید عامه تشریف دارند قدری برای این بنده دقت فرمایند

چندجاسه قبل پس از اجازه استدعا کردم در اینموقع هم عرض میکنم که حوزه انتخابیه بنده که استر آباد است پس از این سختی ها که یکسال دچار شده و بعد از آن دولت موفق شد و صحرای را امنتر داد یک صد مایه قوق العاده بیک عده از اهالی استر آباد وارد شده از حیث نوزندان دهات کشتن رها یا و بالاخره بردن ملک آقای آقا میرزا محمد مهدی مجتهد و غیره که در سرحد ترا که و استر آباد واقع بود در این موقع

افسر - عرض کنم البته اهمیت فردوسی محتاج این نیست که بنده چیزی عرض کنم و راجع به بخارج این مسئله که بطور باید ساخته شود این را در نظر گرفته اند و این مسئله را نسبت بسایر لایحه مقدم میدانم

برای اینکه این نمبر بیاد کار تاریخ نهصدساله اوست و اگر امسال بگذرد موقع میگذرد و باید صد سال دیگر صبر کرد که هزار سال بشود و هزار ساله اش کنند و قبرش از میان میرود

بهترین ترتیب بعقیده بنده این است که آقایان اجازه فرمایند پنج دقیقه هم بیشتر وقت لازم ندارد و بر بودجه مملکت هم چیزی نمی افزاید و اگر تصور کرده اند در خارج بر نمبر خواهند افزود و در موقتش بنده توضیح خواهم داد اگر موافقت بر سایر مطالب مقدم باشد

رئیس - آقای شوشتری (اجازه)

شوشتری - مغالطه بنده جواب مختصری میدهم. عمر مجلس کوتاه است بنده هم فردوسی معتقد ولی خوبست معتقد باشم بیک اصلی که همان دستوری که معین شده در این جلسات همان را مطرح کنیم که بتوانیم یک کاری صورت بدهیم و این بعقیده بنده یک کاری فوری فوری هم نیست

رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد آقای افسر آقایان بیکه موافقت قیام فرمایند (اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد خبر کمیسیون بودجه راجع باین پیشنهاد قرائت می شود

(شرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد از عواید خالص فروش تبری که بنام فردوسی اشاعه خواهد شد آنچه زائد بر عواید استعمال معمولی بستخانه است برای ساختن مقبره فردوسی تخصیص دهد

رئیس - آقای افسر که موافقت آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - موافقت

رئیس - آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب - موافقت

رئیس - آقای دکتر آقایان دکتر آقایان - موافقت

رئیس - آقای تقی زاده تقی زاده - موافقت

رئیس - آقای نظامی نظامی - موافقت

رئیس - آقای شیروانی شیروانی - بنده میفرماید از آقای معبر بوسم این تبریر را کی اشاعه میدهد؟

کسی امتیاز گرفته است یا دولت اشاعه میدهد؟

میرزا عبداللّه خان متعهد مخبر کمیسیون در کمیسیون هم این مسئله مفاکره شد و توضیحات داده شد بهیچوجه کسی غیر از دولت اشاعه نخواهد داد و مخصوصاً اداره پست و وزارت مالبه متصدی خواهند بود.

رئیس - رای گرفته میشود باین ماده واحد باورقه

(اخذ آراء عمل آمد)

رئیس - اخذ آراء تمام شد

(استخراج آراء بعمل آمد و هشتاد و یک ورقه سفید تمهید شد)

رئیس - عده حضار ۹۳ با کثرت ۸۱ رای تصویب شد

اسامی رای دهندگان - آقایان: ملا عبدالعزیز مفتی، میرزا عبداللّه خان معتمد، آقاسید حسن آجاق، افشار محمد ولی، میرزا فیروز، میرزا حسن خان بیرون، اسمعیل خان قشقایی.

میرزا آقاخان عصر انقلاب، کازرونی، المونی، دولت آبادی، میرزا حسینخان پیرنیا، حیدرقلی میرزا حشمتی، افسر، رهنما، شوشتری.

میرزا حبیب اللّه خان کمالوند، تقی زاده، سلیمان نیرز، میرزائی، یاسائی، آشتیانی، یحیی زنگنه، آقا میرزا شهاب الدین زاهدی، میرزا محمودخان وحید، امیر حسینخان بختیاری، آقا شیخ هادی طاهری، آقا رضاهادی، ایزدی، روحی.

صدرائی، سید علاءالدین بهجانی، دستغیب، میرزا یوسفخان قائم مقام، میرزا رضا خان حکمت، میرزا محمدخان مصدق، سید ابوالفتح، ناصر نادمانی، دکتر امیرالم، کی استوان، میرزا سید احمد احشام، دکتر آقایان، سید ابراهیم ضیاء.

میرزا صادقخان اکبر، دکتر ضیائی، شیخ الاسلام، ملایری، میرزا سید حسنخان زعیم، طباطبائی دیبا، طهرانی، علیجان اعظمی، حبیب اللّه خان شادلو، میرزا سید احمد بهجانی.

حاج حسن آقا ملک، شیروانی، میرزا محمد تقی ذواتر، فرمانده، حاج شیخ عبدالرحمن صالحی، حاج سید محمد سلطان محمد تقی خان اسعد، میرزا محمد خان معظمی.

میرزا عبدالعزیز صدر، آقا سید کاظم یزدی، فرج اللّه خان کردستانی، آصف، سید کاظم خان اتحاد، میرزا حسنخان اسفندیاری، سهراب زاده، میرزا سید حسن کاشانی، هایم، آقا رضا تجدد، اکبر میرزا، میرزا محمد نجات، عباس میرزا فیروز، آقاسید یعقوب، حاج میرزا

اسد اللّه خان کردستانی، میرزا علیخان خطابی.

سلطان ابراهیمخان افخمی، سیف اللّه خان اسکندری، سهراب خان ساکینیان، حاج میرزا احمدخان اتابکی، میرزا بدالله خان.

رئیس - آقای اتحاد راجع بدستور فرمایشی داشتند؟

اتحاد - قبل از آنکه نظر خود را در دستور به عرض آقایان برسانم از آقایان اجازه میخواهم سوه تفهیمانی را که در بیانات جلسه گذشته، و در وقت کتم، بعد از اینکه بنده از اطاق جلسه خارج شدم، بعضی از رفقا بمن فرمودند که نسبت به بعضی از آقایان حمله شده است بنده می-خواستم عرض کنم که بنده در ظرف این مدت نسبت به تمام آقایان ارادت داشتهام و هیچ مقصود حمله به هیچکدام از آقایان نداشتهام و مخصوصاً نسبت به بعضی آقایان از قبیل آقای رضوی نهایت ارادت دارم و امیدوارم که هیچ وقت ارادت خود را نسبت با آقایان فراموش نکنم.

مقصود از این مسئله که بنده تعقیب میکنم خداشاهد است که از برای خودم نیست و از برای خودم نظری ندارم ولی اگر روزی بداره تقاضای وزارت مالبه تشریف ببرید خواهید دید که چه مصائبی در آنجا برای ماورین تولید شده و روی مشکلاتی که در قانون استخدام پیش آمده چه قدر باین مردم صدمه میزنند.

بیشتر این صدمات متوجه ماورینی است که در ولایات بوده اند، چون اغلب اشخاصی که از مرکز ماوریت داشته اند غالباً احکام وزارت در دست دارند ولی ماورین ولایات چون دستشان بوزارتخانه ها و وزراء نمیرسیده یک احکامی در دست آنهاست و یک سوابقی دارند و هیچکس بحرف آنها گوش نمیدهد.

علت اینکه بنده اینها را انتخاب کردم این بود که بگروزی حضرت آقای پیرنیا (موتمن الماک) در کمیسیون نظامنامه که داشتیم آنها اظهار فرمودند که در قوانین اردو یا گاهی ملاحظه میشود که یک ماده از نقطه نظر سیاق عبارت و جمله بندی شبیه به تمام قانون نیست، علت اینکه یک قانون همیشه در حال تکامل است اینست که قانونیکه وضع میشود یک نواقصی دارد.

و نتیجه یک نفر وکیل دادوات میخواهد آنرا اصلاح کند بطوریکه تقریباً تمام قانون را عوض کند، آنماده را استخراج میکنند و بجای آن یک ماده که بنظر خودش میرسد که در رفع مصائب رایبکند وضع و بمجلس تقدیم میکنند و اینهم البته عملی تر است برای اینکه ملاحظه می فرمائید کمیسیون قانون استفاده مجبور بود تمام قانون رسیدگی کند و اینچنین وقت

اجازه نداد که راپرت بدهد

یک نفر از نمایندگان دادنامه است اتحاد، بلی تازه دادنامه است و چند ماده را بقیه فوریت پیشنهاد کرده، بعضی از آقایان تصور فرمودند این طرحی که تقدیم شده است بدون مطالعه بوده است در صورتی که اینطور نیست.

بنده این طرح را خدمت آقای رئیس آقای تدین دادم ملاحظه کردند خدمت آقای پیرنیا آقای مدرس فرستادم ملاحظه کردند آقای حائری زاده طرح را دیدند و رفتند با ماده ۷۲ قانون استخدام تطبیق کردند با آقای افسر مذاکره کردیم و بعضی کلمات را جرح و تعدیل کردیم آقای یاسائی هم بطور طرح دیدند و یک جمله علاوه کردند.

یک نفر از نمایندگان هم دیدند اتحاد، بلی هم دیدند بنده مقصود این است که این سوه تفهیم را رفع کنم که آیا ممکن است ۹۰ نفر یک چیزی را تفهیم، امضا کنند و تمام آقایان فرمودند و امضاء کردند.

ولی عجله چون آقای وزیر فواید نامه یک مطالبی را برای تعیین در دستور تقاضا کردند بنده هم ایشانرا دوست دارم و باینست مطالبی که پیشنهاد کرده اند علاقه دارم باینست راجع قبل از تنفس تقاضا نمیکنم.

ولی تمام میکنم از آقایان اجازه فرمائید بعد از تنفس این یک ماده مطرح شود و اگر بعضی کلمات یا بعضی عباراتش خراب باشد بداند و اسباب بدبختی باشد با اسباب خراج دولت باشد چون طبع و توزیع شده است آقایان میتوانند پیشنهاد کنند معایبش رفع و ضمنتگان میکنند یک خدمت و یک ثواب بزرگی نسبت بیک عده مردم شده است.

رئیس - عملی حال تعیین تکلیف آن موضوع بعد از تنفس است خبر کمیسیون فواید نامه راجع بماده سیزدهم عصاره سوره مطرح است.

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده سیزدهم - انتقال این امتیاز بهر نحوی از اتباع خارجیه یا سراسر کشت های خارجی ممنوع و موجب الغاء امتیاز خواهد بود ولی در صورتیکه موافق ماده ۷۲ شرکی تشکیل شود اتباع خارجیه هم میتوانند از سهام شرکت مزبوره خریداری نمایند مشروط بر اینکه هیچوقت مجموع سهامی که بخارجه منتقل میشود باندازه نرسد که اکثریت آراء مجموع عمومی شرکت را باتباع خارجیه بدهد.

تبصره - در حال شرکت غیر ایرانی نباید بهیچوجه دارای اکثریت آراء مجموع عمومی باشد.

رئیس - آقای دکتر آقایان (اجازه)

فانونرا عمل نکرده اند و وقتی که قانونرا عمل نکردند دولت اساساً حق دارد لغو کند.

بعضی از نمایندگان - لغو هم هست.

مخبر - بقول آقایان لغو هم هست بنا بر این اینقسمت محتاج نیست حالا اگر باز هم با احتیاط زیاد محتاج است و آقایان میخواهند موافقت بکنند وقتی که رای بدهند البته قبول میشود.

رئیس - پیشنهاد آقای قشقایی (بشرح ذیل خوانده شد)

در ماده ۱۳ ارب السوس هوش خریداری نوشته شود که تحصیل نمایند.

رئیس - آقای قشقایی (اجازه)

قشقایی - اینجا اجازه داده نشده است که زیادتر خریداری نمایند ولی ممکن است بعنوان مصالحه یا بخشش و غیره واگذار شود اینست که بنده پیشنهاد کردم که هوش خریداری نمایند نوشته شود، تحصیل نمایند.

وزیر فواید نامه ماده را بخوانید

رئیس - عبارت ماده یکمرتبه دیگر خوانده میشود.

رئیس - (مجدداً قرائت شد)

رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - بنده اجازه نخواهستم ام

رئیس - آقای مغیر عقیده کمیسیون چیست؟

مغیر - نمی دانم مقصود از این پیشنهاد تحصیل نمایند یا خریداری نمایند چیست؟ عملی حال برای تحصیل یا خریداری همه کس بهر شکلی میتواند یا خریداری نماید یا تحصیل کند یا بخرید ولی بعد از آنکه ماده قید کرده است که نباید بیش از این مقدار آراء منتقل شود.

حالا آن سهام یا بخشش شده باشد یا خریداری حدس اینست که نرسد بآن حدی که اکثریت آراء را ببرد پس ما باید اینجا خیلی شرح بدهیم که تعارف نباشد خریداری نباشد تحصیل نباشد هیچ احتیاج به اینها نداریم آن قسمت ماده دارد که باید بجای نرسد که در مجموع اکثریت آراء را ببرد وقتی که اینطور شد بهر نحوی باشد صحیح نخواهد بود

رئیس - رای گرفته میشود بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایانی (کسی بر نخواست)

قشقایی - مسترد داشتم

رئیس - بعد از رای گرفتن پیشنهاد آقای طهرانی بنده من ذیل خوانده شد

بنده پیشنهاد می نمایم که در آخر ماده

اضافه شود، والا این امتیاز ملغی خواهد بود.

طهرانی - قانون همیشه یک ماده جزائی باید داشته باشد و در اصول جزائی اگر موضوع معین نشده باشد غلط است و حکم او اگر معین نشده باشد اثر برش مترتب نیست.

اینجا البته از هر یک از مواد اصولاً وقتی متعلق شد آن امتیاز ملغی است لکن چون یک نظر برای بالخصوص در این امتیاز پیدا شده است برای حساسین از وکلاء شوشتری همه حساسند

طهرانی - آقای مغیر هم گفته قبول کردند بنابراین اگر این هم اضافه شود ضرری ندارد

مغیر - بنده همانطور که عرض کردم در اینجا نظری نیست البته همان طور که فرمودند ما هم مخالفتی نداریم آقای آقاسید یعقوب هم هدیه پیشنهاد کرده اند

منتهی اگر این عبارت را در ذیل تبصره بگذارند بهتر است در حال شرکای غیر ایرانی نباید دارای اکثریت آراء مجمع عمومی شرکت باشند والا این امتیاز ملغی خواهد بود

طهرانی - بنده قبول کردم در آخر تبصره اضافه شود

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب هم در همین زمینه است

آقا سید یعقوب - آقای مغیر که قبول کردند این را که من پیشنهاد کردم

رئیس - اظهارات آقای مغیر دائر بر قبول پیشنهاد آقای طهرانی بود (پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم که در ذیل تبصره اضافه شود

چنانچه اکثریت آراء با خارجی باشد شرکت باطل و موجب الغاء امتیاز خواهد بود.

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - بنده همان طور که آقای مغیر اظهار کردند نظر این بود که در تبصره ذکر شود و همان را قبول کردند

رئیس - پس همان پیشنهاد آقای طهرانی می شود یکمرتبه دیگر ماده با اصلاحاتی که شد قرائت می شود

(شرح آتی خوانده شد)

انتقال این امتیاز بهر نحوی از اتباع خارجیه یا سراسر کشت های خارجی ممنوع و موجب الغاء امتیاز خواهد بود ولی در صورتیکه موافق ماده ۷۲ شرکی تشکیل شود اتباع خارجیه هم میتوانند از سهام شرکت مزبوره خریداری نمایند مشروط بر اینکه هیچ وقت مجموع سهامی که بخارجه منتقل

می شود باندازه نرسد که اکثریت آراء مجمع عمومی شرکت را باتباع خارجیه بدهد.

تبصره - در حال شرکاء غیر ایرانی نباید بهیچوجه دارای اکثریت آراء مجمع عمومی باشند والا این امتیاز ملغی خواهد بود.

رئیس - آقای سهراب زاده پیشنهاد شما هم در همین زمینه است

رای گرفته میشود بماده سیزدهم تبصره بشرطیکه قرائت شد

آقایانی که موافقت فرمایند

باسامی - بنده پیشنهاد تجزیه کرده (اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - آقای یاسائی پیشنهاد تجزیه کرده بودند

بعضی از نمایندگان موقع گذشت رای داده شد

رئیس - شوردر کلیات لایحه است

آقای دکتر آقایان (اجازه)

دکتر آقایان موافقت

رئیس مخالفتی ندارد

آقاسید یعقوب بنده عرض دارم

رئیس - بفرمائید

آقاسید یعقوب - آقای وزیر فواید نامه تشریف دارند و خیلی خوب شد که شوردر کلیات این لایحه بود

مافوق العاده علاقه داشتیم که یک امتیازی بدست مجلس و بدست وزیر ایران بخود ایران بیاورداده شود مسلم است که تمام ماها یعنی قانون اساسی مشروطیت ایران این مسئله را ملزم کرده است که تمام امتیازات باید از این راد بیاید و برود بکمیسیون و بعد بیاید بمجلس و بالا بیاید بدست تریبون صحبت ها شان را بکنند و تصویب شود

غیر از این امتیازی چیزی درین نوده رسمیت نداشته است عرض این بود و صحبت مادر این امتیاز برای خاطر اینست که هم وزیر مقرر در این مسئله اظهار کرده است و هم عقیده ما این بوده است که امتیازات در دوره مشروطیت هر چه هست برای آن از مجلس شورای ملی باید امتیاز داده شود بهمین جریان که است و گمان نمیکنم در این باب کسی مخالفتی داشته باشد

این است که (در این بین صحبت هائی پیش آمد که گمان میکنم مربوط باین موضوع نباشد) وزیر فواید نامه خوبت نسبت بیک جریانانی که در وزارت فواید نامه هست یک تحقیقاتی بکنند و بدانند که هر چه را باید از مجرای خودش عمل کنند

وزیر فواید نامه - آقا مخالفتی که فرمودند که بنده چیزی عرض کنم خیلی متشکرم از اظهار لطفی که نسبت به بنده بطور سر بسته فرمودند

ولی در ضمن باید بگویم بنده هیچ وقتی (باز هم تکرار میکنم) هیچ وقت یک کاری که از روی منطق و از روی عقل و از روی دلیل (نه هوش و نه جلال) از روی دایره و از روی سندی بشود درش ایراد گرفت بنده نکرده ام و از زمانی هم که بنده آمدم بنده است و نخواهد شد

استدعا میکنم که بعد از این مسائل بطور کنایه صحبت نشود من یقین دارم که ایشان نظری نداشتند ولی ممکن است که این عبارت کوتاه کنایه در خارج یک صورت هائی پیدا کند و بیک طرز دیگری تعبیر شود در صورتی که قطع هم دارم که اکثریت نخواهد درباره بنده یک همچو تعبیراتی بشود

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رای گرفته میشود باین قانون که مشتمل بر این ماده است آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمائید (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

فواید نامه راجع ببوله نفت بیچاره مطرح است موافقت قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده اول - مجلس شورای ملی تصویب می نماید که شرکت سهامی - وند و ایران نابازده سال دیگر از تاریخ انقضای اجازه اول مصوب ۲۶ رمضان ۱۳۲۹ از اوله های نفت بیچاره خاله تا مخزن ایغ شاه استفاده نماید

ماده دوم - شرکت سهامی سوئد و ایران با همان شرایط اجازه نامه ۲۶ رمضان ۱۳۲۹ مجاز است مخزن نفت خود را که در بیرون شهر رشت و در باغشاه واقع است بوسیله امتداد لوله به مخزن داخل شهر رشت متصل نماید

مدت استفاده ازین لوله نامت استفاده در لوله بیچاره خاله تا مخزن باقشاه خواهد بود

ماده سوم - شرکت سهامی سوئد و ایران مکلف است که برای هر یوت نفت سکه از لوله ها عبور کند بکشاهی و پانزده سده شاهی بخرانه دولت بپردازد

بقیه موافقت است که مجلس شورای ملی در تاریخ ۲۶ رمضان ۱۳۲۹ تصویب کرده است فقط در ماده چهارم آن اجازه نامه کلامه کار گذاری بماند دولت تغییر یافت

رئیس - شوردر کلیات است آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

رئیس - آقای دکتر آقایان

دکتر آقایان - عرضی ندارم بعد از یک مخالف عرض میکنم

رئیس - آقای روحی (اجازه)

روحی - بنده تقاضا میکنم آقای وزیر فواید عامه با آقای مخبر در این موضوع یک توضیحات جامعی بدهند که اصل قضیه را که شاید بعضی آقایان هم نمیدانند مسیوق بشوند که این موضوع چه بوده و هایدات دولت در این باب چه بوده و بالاخره چه باید بشود بعد از این توضیح بنده موافقت رهنما مخبر - نماینده محترم آقای روحی راجع این قضیه توضیحاتی خواستند که بنده يك قسمت از آن را که مربوط به کمیسیون بوده است عرض میکنم در این کتاب قانون يك اجازه نامه هست که آقایان نمایندگان البته قرائت فرمودند و در صفحه ۶۸۸ راجع اجازه امتداد لوله نفت بیچاره خانه در آن تاریخ مجلس شورای ملی بکمیانی توبل اجازه امتداد لوله نفتی میدهد که بوسیله آن لوله نفتهایی که وارد میشود بالوله بیاروند بطرف رشت و البته این مسئله برای تسهیل حمل و نقل و برای اینکه يك متاعی ارزان تمام شود بهترین وسیله بوده است - بهین جهت مجلس شورای ملی آن قانون را تصویب میکند و با اداره کمیانی توبل اجازه میدهد که نفتهایی که از زیاد کوبه حمل میشود بواسطه همان لوله حمل کنند و بیاروند و بتفاتی که آن لوله کشیده شده است -

این قانون يك مدتی داشته است ولی قبل از آنکه مدت این قانون منقضی بشود کمیانی توبل بمآل و بحق خودش را و تمام آن قسمتهای لوله و تشکیلاتی که مال او بوده است میفرشد بیک کمیانی سوئدی که اسم آن کمیانی اسونکا ایران بوده است -

اساساً این اجازه هم يك اجازه انحصاری نیست - اگر آقایان نمایندگان محترم متوجه باشند طوری نیست که فقط این شخص باید این کار را بکند -

خیر يك کسی دیگر هم يك اجازه در يك فرسخی - دو فرسخی - پانزده متری همانجا هم بخواهد بگیرد مانعی ندارد و این اجازه مانع القیر نیست دیگری هم میتواند يك لوله بکشد و این عمل را بکند -

وقتی که کمیانی توبل قسمت خودش را میفرشد بکمیانی سوئد و ایران وزارت خارجه هم تصدیق میکند -

در اینجا يك ماده دارد که اگر بعد از انقضای آن مدت دیگر اجازه آن را ندادند کمیانی حق دارد لوله های خودش را با اسبابهایی که در آنجا دارد ببرد - و آن ماده را هم که بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است میخوانم -

ماده سه مدت این اجازه پانزده سال خواهد بود و پس از انقضای مدت برادران توبل باید تمام لوله منهد و اشیاء منقوله خود را برداشته و فقط بن و مداراتی را که

برای معافیت لوله بنا نموده اند بصاحبان املاک بلاعوض واگذار کنند مگر در موردی که با اجازه دولت بدیگری انتقال یابد -

این ماده سه اصل قانون مصوب مجلس است -

پس بنا بر این چند چیز در اینجا معلوم میشود - یکی اینکه این اجازه اجازه انحصاری نیست و امتیازی نیست که منحصر با او باشد و هر کس دیگری هم بخواهد يك امتیازی بگیرد لوله بکشد مانعی ندارد آنچه را که مجلس تصویب کرده بتصویب بکند مانع از این کار نخواهد بود -

قسمت دوم اینست که این کمیانی سوئد و ایران يك کمیانی بی طرفی است که نسبت بسرمایه آن ها نیست و نیست همیشه در افکار عمومی يك نظریات مساعدی بوده و يك نظریات ترس و واهمه در کار نبوده است -

شاید نسبت به بعضی این نظریات باشد و نسبت به بعضی ها نباشد و این از آن بعضی هائی است که این نظریات درباره او نیست حالا هم که میخواهند اجازه را تمدید بدهند آنگاه يك مبلغی هم زیاد کرده اند بنده آن قسمتش را درست اطلاع ندارم ولی برای هر بوط نفت يك شاهی و پانزده صدم شاهی اول را لازم کرده اند بنده -

حالا مصرف این را برای معارف دشت برای مؤسسات آنجا است بنده اطلاع درستی ندارم ولی همین قدر میدانم که این پول را دولت میگیرد -

پس قضیه این بوده است و خلاصه اینکه اساساً يك کمیانی توبلی يك اجازه پانزده ساله داشته است و قبل از آنکه مدتش منقضی شود آمده است تمام دستگاه خودش را فروخته است بیک کمیانی سوئدی با اسم اسونکا ایران و دولت هم آمده است برای اینکه او میخواهد تجدید کند این را قبول کرده است که برای هر بوطی يك کشاهی و پانزده صدم شاهی بدهد و این اجازه هم هیچ مانعی نخواهد بود برای اینکه دیگری هم با يك سرمایه وارد داخلی هم بیايد و این عمل را بکند -

بنده گمان میکنم در اینجا باید تصریح شود که امتیاز گیرنده گریست و اسدش چیست قيد يك شرکت اسهامی که این اشهام هر روزه قابل نقل و انتقال باشد خوب نیست -

مخبر - عرض کنم که این شرکت موهوم نیست و بتصدیق وزارت خارجه هم رسیده است و اسدش هم در اینجا هست (سوئد و ایران) و بقرانه هم نوشته شده است (اسونکا ایران) و البته وزارت خارجه هم بیک شرکت موهومی را چطور میتواند است تصدیق کند ؟

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

رئیس - آقای آقاسید یعقوب - موافقت کردند و کمیسیون هم رای داد که این لفظ با اگر جی از آنجا حذف شود نفت خودشان را بهر وسیله که ممکن است تحویل بدهند و اختیصاص بیکرچی نداشته باشد و آن عبارت حذف شد و آقای مخبر گویا فراموش کرده باشند یا از قلم افتاده است حالا اگر اصلاح میشود بفرمائید والا بنده مخالفم -

وزیر فواید عامه - پیشنهادی را که میفرمائید صحبتش شد و چون لازم بود که مذاکراتی بکنیم بنده عرض کردم که دوست خود آقای افسر این مسئله را در مجلس پیشنهاد مذاکره بفرمائید بنده قبول میکنم لذا حالا پیشنهاد بفرمائید بنده هم قبول میکنم

رئیس - علی ای حال این موادی که در این راپرت اشاره بآنها شده است باید یکی یکی عرض مجلس برسد در آن موقع ممکنست حرف زد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی میگیریم برای ورود در شور مواد آقایانی که موافقت قیام فرمائید

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد ماده اول (بشرح ذیل خوانده شد)

ماده اول مجلس شورای ملی تصویب مینماید که شرکت اسهامی سوئد و ایران تا پانزده سال دیگر از تاریخ انقضای اجاز اولی مصوب ۲۶ رمضان ۱۳۲۹ از لوله های نفت بیچاره خانه تا مخزن باغشاه استفاده نماید

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - این شرکت اسهامی سوئد و ایران قابل ملاحظه در سابق شده است و پانزده اولی اساساً نماینده محترم خودشان این مسئله را در نظر خواهند گرفت که اولاً این يك امتیازی نیست و گنگوی این است که عوض دارد ؟ و بالاخره حرف اینجاست که شما امتیاز بیک اشخاص غیر معلوم مجهولی میدید

بنده گمان میکنم در اینجا باید تصریح شود که امتیاز گیرنده گریست و اسدش چیست قيد يك شرکت اسهامی که این اشهام هر روزه قابل نقل و انتقال باشد خوب نیست -

مخبر - عرض کنم که این شرکت موهوم نیست و بتصدیق وزارت خارجه هم رسیده است و اسدش هم در اینجا هست (سوئد و ایران) و بقرانه هم نوشته شده است (اسونکا ایران) و البته وزارت خارجه هم بیک شرکت موهومی را چطور میتواند است تصدیق کند ؟

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

رئیس - آقای آقاسید یعقوب - موافقت کردند و کمیسیون هم رای داد که این لفظ با اگر جی از آنجا حذف شود نفت خودشان را بهر وسیله که ممکن است تحویل بدهند و اختیصاص بیکرچی نداشته باشد و آن عبارت حذف شد و آقای مخبر گویا فراموش کرده باشند یا از قلم افتاده است حالا اگر اصلاح میشود بفرمائید والا بنده مخالفم -

وزیر فواید عامه - پیشنهادی را که میفرمائید صحبتش شد و چون لازم بود که مذاکراتی بکنیم بنده عرض کردم که دوست خود آقای افسر این مسئله را در مجلس پیشنهاد مذاکره بفرمائید بنده قبول میکنم لذا حالا پیشنهاد بفرمائید بنده هم قبول میکنم

رئیس - علی ای حال این موادی که در این راپرت اشاره بآنها شده است باید یکی یکی عرض مجلس برسد در آن موقع ممکنست حرف زد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی میگیریم برای ورود در شور مواد آقایانی که موافقت قیام فرمائید

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد ماده اول (بشرح ذیل خوانده شد)

ماده اول مجلس شورای ملی تصویب مینماید که شرکت اسهامی سوئد و ایران تا پانزده سال دیگر از تاریخ انقضای اجاز اولی مصوب ۲۶ رمضان ۱۳۲۹ از لوله های نفت بیچاره خانه تا مخزن باغشاه استفاده نماید

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - این شرکت اسهامی سوئد و ایران قابل ملاحظه در سابق شده است و پانزده اولی اساساً نماینده محترم خودشان این مسئله را در نظر خواهند گرفت که اولاً این يك امتیازی نیست و گنگوی این است که عوض دارد ؟ و بالاخره حرف اینجاست که شما امتیاز بیک اشخاص غیر معلوم مجهولی میدید

بنده گمان میکنم در اینجا باید تصریح شود که امتیاز گیرنده گریست و اسدش چیست قيد يك شرکت اسهامی که این اشهام هر روزه قابل نقل و انتقال باشد خوب نیست -

مخبر - عرض کنم که این شرکت موهوم نیست و بتصدیق وزارت خارجه هم رسیده است و اسدش هم در اینجا هست (سوئد و ایران) و بقرانه هم نوشته شده است (اسونکا ایران) و البته وزارت خارجه هم بیک شرکت موهومی را چطور میتواند است تصدیق کند ؟

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

باید بطوری بکنند که بنا قابل انتفاع باشد یعنی مغرور به نباشد و بالاخره قابل استفاده باشد -

ولیکن اساساً بنده این را عرض کنم که بآن اندازه که تسهیل حمل و نقل از ایران از هر جهت و بهر شکلی بآن اهمیت میدهم همان اندازه اهمیت باین بندهم که يك چهارتا اطاقی که آنجا هست بمالکین داده شود با داده نشود

رئیس - ماده دوم (بشرح ذیل خوانده شد)

ماده دوم - شرکت اسهامی سوئد ایران با همان شرایط اجازه نامه ۲۶ رمضان ۱۳۲۹ مجاز است مخزن نفت خود را که در بیرون شهر رشت و در باغ شاه واقع است بوسیله امتداد لوله به مخزن داخل شهر رشت متصل نماید مدت استفاده از این لوله تا مدت استفاده از لوله بیچاره خانه تا مخزن باغشاه خواهد بود

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - عرضی ندارم

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - عرضی ندارم

رئیس - آقای افسر (اجازه)

افسر - در اینجا نوشته شده است شرکت اسهامی سوئد و ایران و معلوم نیست تبعه چه دولتی است چون ممکنست مثلا این کمیانی سوئدی باشد ولی تبعه ایران باشد بنا بر این لازم است معلوم شود که تبعه سوئد است یا تبعه دولت دیگر و خوبست توضیح بدهند که تابع کدام يك از ممالک است چون در کمیسیون معلوم نشده که به کمیسیون خارجه هم رفته یا نه؟ خوبست توضیح بدهند که تابع کدام يك از ممالک است و مرکزش کجاست؟

رئیس - آقای دکتر آقاییان (اجازه)

دکتر آقاییان - مطابق قوانین تجاری دنیا هر شرکتی تابعیت آن مملکت را دارد که مرکزش در آنجا واقع است -

بنا بر این شرکت سوئد و ایران که مرکزش در مملکت سوئد تشکیل شده است دارای تابعیت قطعی دولت سوئد است -

مخصوصاً این قضیه از مدت یکسال و نیم در وزارت خارجه دقت شد و واقعا دقت را بدرجه رسانیدند که اسباب زحمت شد معذکرت ثابت شد اسنادی خواستند و ارائه داده شد که این کمیانی يك کمیانی سوئدی است -

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است -

رئیس - ماده دوم (گفتند بلی)

افسر - بنده مخالفم با تکفایت مذاکرات -

رئیس - بفرمائید

افسر - يك مطلبی که بالاخره راجع به تابعیت است چون در خارج معین شده در اینجا نویسنده این صحیح نیست و این ماده از مسواد عادی نیست و هنوز بنده متقاعد نشده ام چطور مذاکرات کافی است

رئیس - شور اول است ممکن است در شور دوم دقت هائی که لازم است بشود معذکرت رای میگیریم به کفایت مذاکرات آقایانی که مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمائید

(عده قیام نمودند)

رئیس - کافی است -

خطیبی - کافی نبود

رئیس - اشتباه شد کافی نبود

آقای تجدد -

(اجازه)

تجدد بنده - يك مطلبی را خواستم تذکر بدهم -

بطوریکه آقا فرمودند مطابق قانون تجارت هیچ شرکتی در ایران تاسیس نمی شود مگر اینکه مرکز آن شرکت در اینجا باشد و خودش هم تابع قوانین مملکتی باشد -

اینجا نوشته میشود شرکت سوئد و ایران در صورتیکه مرکزش جای دیگری است -

آنوقت مجلس شورای ملی نباید يك همچو شرکتی را تصویب بکند در صورتیکه در قانون تجارت تصویب کرده است که هیچ شرکتی در ایران متعقد نمی شود مگر اینکه مرکزش در ایران باشد بنا بر این تصور میکنم

این مخالف با قوانین ایران باشد -

بملاوه معلوم نیست این اجازه نامه در کمیسیون خارجه رفته یا نرفته

فائده تا اینطور امتیازات و این جور اجازه ها که داده میشود باید به کمیسیون خارجه هم برود و در آنجا مطرح شود و تشخص ملیت را کمیسیون خارجه بدهد و اگر کمیسیون خارجه تصویب کرد آنوقت رایوت بدهند لذا باید از دستور خارج شود تا به کمیسیون خارجه برود بعد به مجلس بیاید و مطرح بشود -

وزیر فواید عامه - خیلی بنده متاسفم وقتی که بنای کار میشود اشکالات را از اطراف بر میداریم چهار دستی جمع می کنیم و می آوریم روی هم می آقا خودشان عضو کمیسیون عدلیه بودند يك اشتباه بزرگی کرده اند و آن این که شرکتی که در ایران بخواهد تشکیل شود باید مرکزش در ایران باشد و به آن ترتیبی است که میفرمائید نه اینکه هر شرکتی در هر جای دنیا تشکیل شد باید مطابق قوانین ما باشد -

در ایران شرکت های خارجی هستند که می میخواهیم اینجا اتومبیل رانی کنیم -

این با مت این نباید بشود که مرکزش را حتا بیارند اینجا و يك شرکت ایرانی بشود -

و بملاوه راجع به آن قسمتهای دیگر هم که فرمودند از مقام ریاست تذکر داده شد که اگر يك چیزهای دیگری هم باشد ممکن است در کمیسیون برای شور دوم دقت شود این چیزی است که یکسال پیش از این ماده شده -

خیلی وقت است این خبر داده شده و در شور دوم ممکن است خبر دیگرش که کمیسیون خارجه است آنرا هم بیارند بملاوه این اجازه اواره کشی است - امتیاز نیست و هر کس هم میتواند بیاید اجازه بگیرد يك حقی نیست که يك اشخاص را منع کرده باشد -

بنابر این اشکالی ندارد و مدتش هم دارد رسمی آید باید کمیانی تکلیفش را بدهد اسبابش را برادر ببرد با پانه مشغول

کارش باشد -

رئیس - ماده سوم (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده سوم - شرکت سهامی سوئد و ایران مکلف است که برای هر بوط نفت که از لوله ها عبور کند يك کشاهی و پانزده صدم شاهی بپردازد دولت بپردازد

بقیه مواد همان است که مجلس شورای ملی در تاریخ ۲۶ رمضان ۱۳۲۹ تصویب کرده است فقط در ماده چهارم آن اجازه نامه کلمه (کارگری) به (نماینده دولت) تغییر یافته -

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - اگر چه ممکن است در مقابل این عرض بنده جواب ماده شود که طرف قبول نمیکند لیکن بنده بنا بر يك اطلاعاتی که دارم میدانم طرف قبول می کند و بایستی هم خیلی زود قبول کند -

بنده عرض می کنم این مبلغی که می دهد خیلی کم است و حقش این است که بجای يك شاهی و پانزده صدم صدم دینار باشد یا اقلهفتاد و پنج دینار باشد دیگر در دینارش را کم کردن یعنی چه ؟

در صورتیکه ما اطلاع داریم که يك منافع زیادی میرسد و اگر این کمیانی دولت ایران را در آن منافع شریک میکرد خیلی خیلی بیش از اینها باید دولت میشد در هر صورت بنده شواستم پیشنهاد کنم که اقلهفتاد و پنج دینار باشد

مخبر - هر چند بنده تفهیم که مقصود آقای نماینده محترم چیست البته اگر دولت ایران بتواند در تمام شرکت های دنیا شرکت کند که منافع ببرد بنده هم رای خواهم داد ولی بالاخره فستهایش دخالت کرد که ارزش منافع برد این يك لوله ایست که کشیده میشود و باید سرمدت هم لوله هایش را جمع کند ببرد و برای هر بوط نفت هم يك کشاهی و پانزده صدم شاهی هم می دهد

حالا پانزده صدم و هفتاد و پنج صدم و بالاتر بدهد این دامنه اش خیلی وسیع است ولی قبول نمکند -

است -

رئیس - آقای آقامیرزا شهاب (اجازه)

آقامیرزا شهاب - بنده هم با تکفایت مذاکرات مخالفم و هم با ماده اگر آقایان مذاکرات را کافی میدانند که هیچ والا بنده عراضم را بکنم -

بعضی از نمایندگان - بفرمائید آقا میرزا شهاب - مواد مختصری در

رئیس - آقای شوشتری
شوشتری - موافقم
رئیس - آقای آقا شیخ جلال (اجازه)
آقا شیخ جلال - تاریخ طبع این لایحه در مطبوعه مجلس بیست و یکم ماه است و تاریخ کتبرات پانزدهم شهریور یعنی چند ماه قبل است و از چند ماه قبل دولت این کار را کرده و حالا از مجلس تصویب را میخواهد این چه مشکلی است؟
میرزا عبداللّه خان مستخدم میرزا کیسیون بودجه - خاطر معترم آقایان نمایندگان مستحضرات که مدرسه صنعتی رازچندی قبل وزارت معارف در نظر داشت که تشکیل شود و معلم آن را از سابق دعوت کرده بود ولی از همان پانزدهم شهریور مشغول کار بوده است و در مدرسه صنعتی هم خدماتی کرده است و بنا بر این هیچ اشکالی باقی نمی ماند
رئیس - رای گرفته میشود بداده اول آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد . ماده دوم قرائت میشود
(شرح سابق قرائت شد)
رئیس - آقای رهنما (اجازه)
رهنما موافقم
رئیس - آقای کازرونی
کازرونی - موافقم
رئیس - مخالفی ندارد
(گفته شد غیر)
رئیس - رای گرفته میشود بداده دوم آقایان موافقت قیام فرمایند (عده کثیری قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد ماده سوم (بتفصیل گذشته خوانده شد)
رئیس - آقای رهنما (اجازه)
رهنما موافقم
رئیس - آقای کازرونی (اجازه)
کازرونی - برای ایاب و ذهاب این شخص یا تصدیر تواریخ معین شده البته خیلی خوب است و امیدوارم سایر کتبرات معلّم که بعداً بمجلس می آید از این مبلغ تجاوز نکند .
این هم آدم است و سایرین هم آدم هستند این هم اروپائی است باقی اروپائی در هر صورت مخارج خوردن و کرایه و هر چیز برای نوع بشر مساوی است و بنده امیدوارم در آتی هم کتبرات هابیان همین نوع باشد .
ولی چون در اینجا بعنوان مخالفت قیام کردم خواستم ببینم این آدم راز آلان جلب کرده اند یا اینکه در اینجا بوده است؟
استخدامش کرده اند

اگر از آلان او را جلب کرده اند البته بنده موافقم و اگر در همین جا استخدام شده این مبلغ دویت و پنجاه تومان ورودیش را البته حذف خواهند کرد
مغیر - اول این شخص را جلب نکرده اند تیره آلان هم هست و سابقاً هم در آلان بوده است . دولت او را دعوت کرده است که با اجازه مجلس باید در این جا مشغول کار شود .
کازرونی - بسیار خوب موافقم
رئیس - مخالفی ندارد؟
(گفته شد غیر)
رئیس - رای گرفته میشود بداده سوم آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب برخاستند)
رئیس - تصویب شد . ماده چهارم قرائت می شود .
(گمانی السابق قرائت شد)
رئیس - مخالفی ندارد؟
(گفته شد غیر)
رئیس - رای گرفته میشود بداده چهارم آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد . شور در کلیات است مخالفی ندارد؟
آقا سید یعقوب - بنده مخالفم
رئیس - بفرمائید
آقا سید یعقوب - در اینجا از صحبتی که آقای آقا شیخ جلال فرمودند و جوابی که مغیر دادند برای بنده سوختن تولید شد .
این است که مخصوصاً حالا که آقای وزیر داخله و آقای وزیر فوائد عامه هم تشریف دارند عرض میکنم که دولت باید يك ترتیبی بکند یعنی اول يك کاری را نکند بعد کتبرات را بیاورد بمجلس از قرار معلوم این شخص در شهریور ماه دعوت شده است . پس چرا کتبراتش را حالا تصویب کنیم و بنده گمان میکنم که خود دولت هم در این مسئله موافق باشد که هیچکس نمی تواند به کسی بگوید که اینک کتبراتش قبلاً از تصویب مجلس گذشته باشد .
مغیر - همانطوریکه نماینده معترم اظهار فرمودند عرض میکنم که البته این اصل رعایت شده و میشود ولی این شخص برای خرید ماشین آلانی که برای مدرسه صنعتی تهیه شده يك اقامتی کرده و برای آوردن ماشینها هم خود این شخص متصدی بوده و از آنجا حرکت کرده و اینجا آمده است .
بنابراین دولت ناچار است که با حقوق بنده قبلاً هم او را کتبرات نکرده است .

رئیس - آقای ازباب (اجازه)
ازباب کیخسرو بنده موافقم
رئیس - مخالفی ندارد؟
(گفته شد غیر)
رئیس - رای گرفته می شود باین لایحه که مشتمل بر چهار ماده است با ورفه .
(اخذ آراء بعمل آمد)
رئیس - اخذ اوراق رای تمام شد (استخراج آراء بعمل آمد نتیجه بطریق ذیل حاصل شد)
ورقه سفید علامت قبول ۸۵
ورقه کیود علامت رد ۱
رئیس - عده حضار ۹۲ با کتربت ۸۵
رای تصویب شد
اسامی موافقت آقایان :
میرزائی . میرزا حبیب الله خان کهالوند شوشتری . میرزا شهاب الدین . زاهدی . انصاری . ناصر ندامانی . سلیمان میرزا . میرزا یوسف خان قائم مقام . اشتیانی . آقا سید مصطفی بهبهانی . میرزا سید احمد بهبهانی . حائری زاده . طباطبائی . دیبا . حاج شیخ عبدالرحمن صالحی . سلیم زبیدی دست قیب . صدرائی . آقا رضا مهدوی . میرزا محمدخان مصدق . محمد ولی خان اسدی . حاج میرزا علیرضا شیخ جلال الدین میرزا رضاخان افشار . میرزا عبداله خان متمدن . محمدولی میرزا فرروز . یحیی زنگنه . میرزا زین العابدین رهنما . علیخان اهظلی . سکی استوان . میرزا عبدالعزیز صدر . شیخ هادی طاهری . محمد هاشم میرزا انور میرزا علیخان خطیبی . آقا رضا نچندر . هایم . اکبر . میرزا . حسنعلی خان فرمند . میرزا محمد تقی ذوالقدر . عباس میرزا فیروز . سلطان ابراهیم خان انصاری . فرج الله خان آصف کردستانی . آقا سید حسن مدرس . میرزا صادقان اکبر . میرزا سید حسن زهم . دکتر ضیائی . شیخ الاسلام ملایری . دکتر امیرخان اعلم . میرزا محمدخان وکیل . میرزا رضا خان حکمت . آقا سید حسن تقی زاده . میرزا محمودخان وحید میرزا حسنخان پیرنیا . حاج میرزا شیروانی . میرزا محمد خان معظمی غلامحسین میرزا مسعود . میرزا عبداللّه یاسائی . میرزا علی کازرونی . سید علاءالدین بهبهانی . میرزا سید حسن کاشانی . عصر انقلاب
سهراب خان ساکینیان . هیچ محمد علی طهرانی . روحی . میرزا حبیب الله خان شادلو . سید ابراهیم ضیاء آقا سید کفایم زبیدی . میرزا جوادخان امامی . میرزا سید احمد احتشام . محمدخان اسعد .
ازباب کیخسرو . حیدرقلی میرزا

حشمتی . سلطانی . میرزا حسنخان پیرنیا . میرزا محمد نجات ملا عبدالعزیز مفتی . دکتر آقایان . میرزا آقاخان دیوان بیگی . میرزا احمدخان اتابکی . سبغ الله خان اسکندری . حاج میرزا اسداله خان امیرحسین خان بخیتاری . میرزا بداله خان مخالف آقای آقا شیخ مصدعلی المونی .
رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع به استخدام هر هیس آلمانی برای معانی آهنگری مدرسه صنعتی قرائت میشود .
(شرح ذیل خوانده شد)
ماده ۱ - دولت مجاز است مسیو هر هیس بمه دولت آلان را از تاریخ ۲۰ اردی بهشت ۱۳۰۴ برای مدت سه سال استخدام نماید .
ماده ۲ - حقوق مسیو هر هیس در سال دو هزار و صد و شصت تومان خواهد بود که ماهیانه از او کسر خواهد شد .
ماده ۳ - مبلغ در دست پنجاه تومان مخارج مسافرت مسیو هر هیس داده می شود و در موقع ختم قرارداد معادل همین مبلغ برای معاودت او خرج سفر تادیه خواهد شد .
ماده ۴ - دولت مجاز است در حدود ماده ۲ قانون ۲۳ آرمب ۱۳۰۲ راجع بکتبرات مستخدمین خارجه سایر شرایط استخدام مسیو هر هیس تیره دولت آلان را معین و قرارداد او را امضاء نماید .
رئیس - شور در کلیات است آقای رهنما (اجازه)
رهنما موافقم
رئیس - آقای شیروانی
شیروانی - موافقم
رئیس - آقای دکتر آقا شیخ جلال (اجازه)
دکتر آقا شیخ جلال - موافقم
رئیس - آقایان موافقم
رئیس - آقایان تجدید و موافقم
رئیس - آقای مصطوی
مصطوی - موافقم
رئیس - آقای ضیاء
ضیاء - موافقم
رئیس - مخالفی ندارد؟
(گفته شد غیر)
رئیس - رای گرفته می شود بشوردر در مواد آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد . ماده اول قرائت می شود .
(شرح سابق خوانده شد)
رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)
آقا سید یعقوب - این ماده اول را بنده در کمیسیون بودجه هم عرض کردم این هم اینجا اشاره کردم که باید دولت مکلف

باشد تا اجازه از مجلس نگرفته کسی را نیاورد
حالا در آن رایزرت آقای مغیر فرمودند که این شخص ماشین آلات را حمل نموده و اسبابها را آورد است در بندرهای بندر عقیدم این است در این بندر که مشغول خدمت بوده حق باو بدهند ولی نه بعنوان کتبرات و حقوقش را کدر کتبرات معین میشود حالا بدهند که با اجازه مجلس باشد . دعیید که بنده در کلیاتش موافق بودم
ولی در اینجا ناچارم که این عرض را بکنم برای اینکه هیئت دولت هم این را در نظر بگیرند که بعد از این املا مراقب باشند که يك کاری قبلاً نکرده باشند بعد بیایند ما را در يك امر واقعی گرفتار کنند .
کفیل وزارت معارف - قبلاً باید عرض کنم که دولت مادام که مجلس کتتراتی را تصویب نکرده است حقوق نمیده . اول از مجلس اجازه میخواهیم اگر تصویب کرد بعد حقوق میدهم .
اما اینکه ملاحظه بفرمایند که اینها حرکت کرده اند و آمده اند بواسطه تا کیدانی بود که از طرف خود آقایان نمایندگان میشد راجع بشککیل مدرسه صنعتی که خیلی تا کید کردند و بعد هم کتترات رئیس مدرسه را تصویب فرمودند و بدولت هم تا کید کردند که باید وسائل کار را فراهم کنید و معین دیگر را هم بیاورید .
این لوازمی را هم که مانعیم کردیم اول سال بود الا اینکه بواسطه حصار های فون آماده بشورین افتاده است البته چون حرکت کرده اند آمده اند اینجا باید باینها حقوق داد و بعقیده بنده هیچ وجهی بهتر از این کتترات نیست که از روی آن به آنها حقوق داده شود
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .
رئیس - رای گرفته میشود بداده اول آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد
مغیر - بنده میخواستم تا مواضع کتبرات را توضیح میدهم یعنی آقایان موافقت می شود .
رئیس - ماده دوم قرائت میشود (بعضه من سابق قرائت شد)
رئیس - آقای ازباب (اجازه)
ازباب کیخسرو - اینجا لازم بود شغلش هم نوشته شود چون در ماده اول ذکر نشده خوب است اینجا ذکر شود برای چشمش
مغیر - ممکن است علاوه شود حقوق هر هیس معلم آهنگری
رئیس - آقای آقا میرزا شهاب (اجازه)
آقا میرزا شهاب - این ماده اول را بنده در کمیسیون بودجه هم عرض کردم الان هم اینجا اشاره کردم که باید دولت مکلف

آقا میرزا شهاب - يك اصلاح عبارتی دیگر هم این ماده میخواهد و آن این است که گفته شده دو هزار و صد و شصت تومان دو هزار و یکصد و شصت تومان باید نوشته شود .
رئیس - مخالفی ندارد (گفته شد غیر)
رئیس - ماده بطوری که اصلاح شد قرائت میشود
(شرح ذیل خوانده شد)
ماده ۲ - حقوق هر هیس معلم آهنگری در سال دو هزار و یکصد و شصت تومان خواهد بود که ماهیانه بشارالیه تادیه خواهد شد .
رئیس - رای گرفته میشود بداده دوم آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند)
رئیس - تصویب شد . ماده سوم قرائت می شود .
کفیل وزارت معارف - قبلاً باید عرض کنم که دولت مادام که مجلس کتتراتی را تصویب نکرده است حقوق نمیده . اول از مجلس اجازه میخواهیم اگر تصویب کرد بعد حقوق میدهم .
اما اینکه ملاحظه بفرمایند که اینها حرکت کرده اند و آمده اند بواسطه تا کیدانی بود که از طرف خود آقایان نمایندگان میشد راجع بشککیل مدرسه صنعتی که خیلی تا کید کردند و بعد هم کتترات رئیس مدرسه را تصویب فرمودند و بدولت هم تا کید کردند که باید وسائل کار را فراهم کنید و معین دیگر را هم بیاورید .
این لوازمی را هم که مانعیم کردیم اول سال بود الا اینکه بواسطه حصار های فون آماده بشورین افتاده است البته چون حرکت کرده اند آمده اند اینجا باید باینها حقوق داد و بعقیده بنده هیچ وجهی بهتر از این کتترات نیست که از روی آن به آنها حقوق داده شود
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .
رئیس - رای گرفته میشود بداده اول آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد
مغیر - بنده میخواستم تا مواضع کتبرات را توضیح میدهم یعنی آقایان موافقت می شود .
رئیس - ماده دوم قرائت میشود (بعضه من سابق قرائت شد)
رئیس - آقای ازباب (اجازه)
ازباب کیخسرو - اینجا لازم بود شغلش هم نوشته شود چون در ماده اول ذکر نشده خوب است اینجا ذکر شود برای چشمش
مغیر - ممکن است علاوه شود حقوق هر هیس معلم آهنگری
رئیس - آقای آقا میرزا شهاب (اجازه)
آقا میرزا شهاب - این ماده اول را بنده در کمیسیون بودجه هم عرض کردم الان هم اینجا اشاره کردم که باید دولت مکلف

شده یا خیر؟ و چون در آن کتترات این شرط شده بود خوب است در اینجا هم پیش بینی شود
مغیر - این قسمت جزء شرایط فریه کتترات است و مطابق قانونی که گذشت وظیفه وزارتخانه است و خودشان پیش بینی خواهند کرد
رئیس - جزو شرایط فریه که نیست آن شرایطی که راجع به خرج و بول است در آن قانون تصریح دارد که بجاس بیاید رای بدهد .
مغیر - قبول میکنم
کفیل وزارت معارف - این کتترات ها که تا حال میگذاشته است و روی يك اصلی بوده است که تا باطل تصویب نشده است و این شرط را در این کتترات استثنائاً نمی شود گذاشت و بلاوه بشخصی که از معنی با میشود باید در يك ملکیتی کار میکند اگر يك موقعی هم با يك دلالتی نتوانست کار خودش را ادامه بدهد و دولت هم تصدیق کرد باینستی این قدر مساعدت کرد و خرج سفرش را بهش داد که مراجعت کند .
رئیس - عقیده کمیسیون چیست؟
مغیر - قبول کردم
رئیس - یک مرتبه دیگر تبصره بعرض مجلس میرسد
(شرح سابق قرائت شد)
کازرونی - بنده مخالفم
رئیس - بفرمائید
کازرونی - عرض میکنم در اینجا چه میساید که این شخص حق دارد قبل از اینکه مدت استخدامش تمام شود خانه بخدمت خودش بدهد و پرود در صورتی که ما يك همچو چیزی را نباید قبول کنیم .
شخصی را کتترات کرده ایم بوجوب سندی برای مدت سه سال و در این مدت يك حقوقی هم برای او مقرر شده است و باید تا انتضای مدت کتتراتش کار بکند بنابراین در اینجا اگر این مسئله لزومی ندارد والا از این طرف هم باید ذکر شود که اگر چنانچه دولت ایران خواست خانه بدهد بکتترات او قبل از انتضای مدت چنین و چنان باشد و در هر صورت بنده محتاج نیه اینم که در چنین چیزی را در ماده
رئیس - آقای دست قیب (اجازه)
دست قیب - مثل معروف این است (کامه از آتش گرمتر) برای خاطر اینکه این مانند در ایران یا برایش صرفه دارد یا ندارد .
اگر دناش میخواهد میماند اینجا و به دولت و ملت ایران خدمت کند میماند البته وقتی که کتتراتش تمام شد خرج سفرش را بگیرد و میرود
هلی ای تقدیر برای مستخدمی که قبل

ندارد خدمت کند یعنی وقتی که تصور کرد باندازه خرج سفرش می آرد که صرف نظر کند و میل کرد برود بیک جای دیگر خدمت کند و برایش بیشتر فایده دارد دیگر این منطقی نیست که دویت و پنجاه تومان هم خرج سفر بگیرد و پرود این تبصره خیلی خوب تبصره است و مفید است .
رئیس - آقای تجدید پیشنهاد تجزیه کرده اند . اول رای گرفته میشود ساده ۳ آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند .
(اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد رای میگیریم به تبصره آقایانی که موافقت قیام فرمایند .
(اکثر قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد . رای گرفته میشود بمجموع ماده ۳ و تبصره . آقایان موافقت قیام فرمایند
(غالب نمایندگان برخاستند)
رئیس - تصویب شد . ماده چهارم (بتفصیل گذشته قرائت شد)
رئیس - آقای آقا میرزا شهاب (اجازه)
آقا میرزا شهاب - بنده يك اصلاح عبارتی نوشته ام و آن این است که ۲۲ مقرع ۱۳۰۲ اشتباه چاپ شده است باید ۱۳۰۱ باشد .
مغیر - صحیح است
رئیس - این هم اصلاح میشود . رای آقایان موافقت قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد . شور در کلیات است مخالفی ندارد؟
آقای ازباب (اجازه)
ازباب کیخسرو - بنده راجع باین تبصره اجازه خواستم نوبت به بنده نرسید این تبصره بخودی خود در قانون آمدن این بنده آن را زائد می دانم و فرمودم این تبصره اختیار میدهند که يك کسی با پول این ملک باید و بدد از اینکه اراده دیگری کرد فقط خرج بر گشتن نداشته باشد بلاوه آن لایحه هم که قبل از این گذشت همچو شرطی نداشت
بنده معترضم که يك همچو شرایطی در کتترات با يك جزئیات دیگری لازم است که ذکر شود که اگر يك جهانی برای او پیدا شود و آن جهاتش هم مسعود است دولت قبول کرد دولت بپذیرد اگر دولت قبول نکرد چه شود . و اگر يك جهات دیگری پیدا کرد چه شود .
این شقوق مختلفه دارد و بالاخره حالا که لاس رای داد عقیده بنده اینست که شرایط جزئیات را درم ذکر کنند

رئیس - آقای رضوی (اجازه)

رضوی - بنده هم يك سوالی داشتم مخبر سیدانی که آقای ارباب فرمودند صحیح است ولی بنده این تصور را قبول کردم نظرم این بود که هر گاه این مستخدم در موقعی که شرایط کنتر نشان را می نویسد شخصاً خواست بکنتر نشان خاتمه بدهد در این موقع البته حق اخذ خرج مسافرت را نخواهد داشت وقتی حق اخذ خرج سفر خواهد داشت که مطابق شرایط کنتر نشان رفتار کرده باشد

رئیس - آقای رضوی (اجازه)

رضوی - بنده خواست از آقای مخبر و آقای کفیل وزارت معارف سوال کنم که شغل اینها خوب بود همین کنند که چه کاری کنند نوشته شده است برای صنف آهنگری یا نجاری خوب اینها شاکر قبول میکنند یا نمیکند و بالاخره باید فهمید که اینها چه میکنند (همه نمایندگان)

رضوی - آقایان بگذارید عرض بنده تمام شود آنوقت بفرمایید مدرسه رنکرزیکه چندین سال است در این مملکت دایر است هنوز ماندند ما هم که يك شاگردی تربیت کرده باشد و بجای فرستاده باشد استعدا میکند يك کدام آقایان شرح بدهند که این شخص ششلی چیست

کفیل وزارت معارف بنده است که گرام مدرسه سنتی را خدمت آقای رضوی تقدیم کنم که بدقت ملاحظه بفرمایند وظائف این جمعی از نمایندگان - مذاکرات کفیل است

رئیس - وای گرفته میشود باین لایحه باورقه که مشتمل بر چهار ماده است

(اخذ آراء بعمل آمد)

رئیس - اخل اوراق رأی تمام شده

(استخراج آراء بعمل آمد و نتیجه بطریق ذیل حاصل شد) روزه سفید ۸۲ و رکورد

رئیس - عده حاضر ۹۲ با کثرت ۸۲ رأی تصویب شد

اسامی موافقین آقایان : فرج الله خان آصف گردستانی - مدرس - نجاد حاج میرزا علی رضا - آشتیانی - میرزا محمد خان مصدق - قائم مقام - طباطبائی دیبا فرمند - میرزا سید حسن کاشانی - اکبر میرزا - هابم - شیروانی - نجات - سید ابراهیم ضیاء میرزا صدق افغان اکبر

سلطانی - عباس میرزا - ناصر ندامانی میرزا سید احمد بهبهانی - میرزا محمد تقی ذوالقدر آقا سید محمد طیفی بهبهانی

دکتر آقبابان - انسر - شیخ الاسلام بلایری - زهیم - دکتر ضیائی - طهرانی - دکتر امیر - امیر - سیدان - شیخ عیدالرحمن صالحی - سلیم ایزدی - روحی - صدقاتی - محمدولی میرزا - محمد - ولی خان اسدی - معنی - دیوان بیگی - میرزا محمود خان وحید - میرزا به الله خان - امامی - میرزا سید احمد احتشام - محمد تقی خان اسعد - حاج میرزا اسد الله خان - عصر انقلاب - بیب الله خان شادلو - سهراب خان - ارباب کیخسرو واقفان - اتابکی - اسکندری - آقا سید علاءالدین بهبهانی - زاهدی - شوشتری - میرزائی - کمالوند - میرزا محمدخان وکیل - کازرونی - میرزا به الله حسین صدر - اتحاد - سلیمان میرزا - میرزا رضا خان حکمت - غلام حسین میرزا - سلطان ابراهیمخان اقبلی - میرزا علیسان خطیبی - میرزا شهاب الدین - دولت آبادی - رهنما - میرزا حسینخان پیرنیا - تقی زاده - آقا شیخ هادی طاهری - میرزا عبدالله خان معتد - حیدرقلی میرزا حشمتی - شیخ جلال الدین - آقا سید کاظم یزدی - یحیی زنگنه - میرزا محمد خان معظی - باسائی - کی استوان - میرزا حسینخان پیرنیا - سید ابوالفتح مغالب - آقای آقا شیخ محمد علی المونی - رئیس - بعضی از آقایان تقاضا کرده اند لایحه توسعه اقتصادی جزء دستور امروز شود و بعضی از آقایان تقاضا کرده اند جزء دستور جلسه آتی شود - عده ای هم تقاضای ختم جلسه کرده اند - گمان میکنم ختم جلسه مقدم باشد - بعضی از نمایندگان - صحیح است وزیر فواید عامه - البته رأی آقایان که همیشه مطاع و متبع است - ولیکن بنده میخواهم عرض کنم که آقایان این مسئله را در نظر بگیرند که اگر امروز هم ممکن نیست اینکار را شروع کنند در جلسه آتی باز در اول مجلس يك کارهای دیگری نیاید چون وقت خیلی کم است نمائیم که الان لایحه را جزء دستور جلسه آتی بگذارند که زودتر بگذرد

وزیر مالیه - راجع به اینچنین در اغلب نقاط يك تریبانی معمول بوده است و شگایتی از طرف مردم میشده است وزارت مالیه در نظر گرفته است که تریبی کند که تغییر در آن قانون داده شود و مالیاتی که ما خود میشود در سرحد گرفته شود و لایحه آنرا تقدیم میکنم و استدعا میکنم این لایحه بغوریت بگذرد

رئیس - عد برای رأی کافی نیست - میرزا سید احمد بهبهانی - میرزا محمد تقی ذوالقدر آقا سید محمد طیفی بهبهانی

طهرانی هم کوراج با اضافه شدن عده جلسات است و موکول بعد میشود - بنابرین جلسه آتی همان روز یکشنبه مطابق معمول دست ورده بان لایحه اقتصادیات و بقدر دستور امروز (مجلس سه ریح بعد از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی سید محمد تدین منشی مشهور منشی - علی خطیبی جلسه ۲۴۴

صورت مشروح مجلس یکشنبه چهارم بهمن ماه هزار و سیصد و چهار مطابق نهم رجب چهار سیصد و چهل و چهار

مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای تدین تشکیل گردید (صورت مجلس پنجشنبه اول بهمن ماه را آقای آقا میرزا شهاب قرائت نمودند)

رئیس - آقای شیروانی (اجازه) شیروانی قبل از دستور

رئیس - آقایان افسر معده هاشم میرزا افسر - قبل از دستور

رئیس - آقای طهرانی طهرانی عرضی ندارم

رئیس - آقای رضوی رضوی - اینجا سوالی که بنده در لایحه دولت کردم و جوابی که آقای کفیل وزارت معارف دادند در صورت جلسه نداشتم سوالی بنده کردم که شغل این معلم نجاری چیست و چطور است و جوابی که آقای کفیل دادند هر چه گوش دادم در صورت مجلس نبود تقاضا میکنم یادداشت شود - رئیس - آقای رهنما - رهنما - عرض ندارم

رئیس - نسبت بصورت مجلس ایرادی نیست ؟ بعضی از نمایندگان - خیر

رئیس - بصورت مجلس تصویب شد آقای شیروانی (اجازه) شیروانی - بنده قبل از این که توجه آقایان نمایندگان را بتسریع در تصویب لایحه جلب کنم عرض می کنم خود بنده هم تصویب داشتم بگذردی کم تر اوقات مجلسی را تصویب کنم و اسباب تصدیق آقایان نشوم

ولی يك مسأله هست که بقیه بنده وقتی اهمیت آنها معلوم شد در درجه اول قضایا قرار میگیرند قبلا باید پش منشی وجود داشته باشد که آن ملت مجلس بخواهد

آن هم دهات پر جمعیت دارد اگر بگورز جنس با آنجا ترسده ممکن است یکلی وضعیت آنجا را بهم برزند بنده آنوقت که در اصفهان بودم جنس خروازی سیزده تومان بفروش برسیه و در اثر حمل این جنس در يك فاصله کمی قیمت جنس بخروازی سی تومان رسید - مدرس - سی وهفت تومان شیروانی - شاید آقا بهتر اطلاع دارند معلوم است در این طور مواقع مشترکین سوءاستفاده می کنند و بعد مدال در آنجا اداره ارزاق هم نیست که شاید جاو گیری کند از احتکار یعنی این مسئله سبب خواهد شد که وضعیت جنس بکفندی سخت تر شود و اگر اداره ارزاق در آنجا بود مزید بر علت بود

هم اداره مردم را از ذیت میگردم مشترکین در نتیجه این مقدمه چون می خواهم هرايشم را زودتر خاتمه دهم عرض می کنم روز بروز میزان قیمت جنس در اصفهان میروند بالا

این هم تلگرافی است که آقای احتشام فرستاده اند که از اردستان راجع بارزاق به ایشان مضایره کرده اند تلگرافی هم خود بنده دارم که در حقیقت از عامه اهالی اصفهان رسیده است که اصناف آنجا تلگراف کرده اند که وضعیت ارزاق اصفهان در مضایره است و تقاضا کرده اند که دولت جنس زیادی درخین و کلیایگان موجود دارد که اگر از خارج جنس برای طهران وارد کنند محتاج بجنس خین و کلیایگان نمی شوند و آن جنس را در کلیایگان و خین نگا داشته اند میگذارند طهران بیاید می گذارند با اصفهان بیاید

جنس فریمن اصفهان را هم هزار خروارش را حمل کرده اند و بیفایش هم رفت بانبار مشترکین و آقایان اغلبشان میدانند که اهالی بدبخت اصفهان غالبشان فقیرند و شاید نصف عمرشان در سال اموج و چینه رزنده کی می کنند و الان دچار مضایره فعضلی شده اند در شهر نان گیر نمی آمد و بنده نوشته اند اصفهان که روزی صدویست خروار خوراک نان آنجا است روزی سی الی چهل خروار گندم بخیاز داده میشود و بالاخره يك شهر بزرگی بایک توده جمعیت زیاد در مضایره فعضلی هستند

بنده با آقایان هم اینجا نشسته ایم مثلا قانون چراغ برق برایشان می گذاریم الان آنها را دراز گرسنگی می بینند و ما برای آنها روشنائی درست میکنیم و چراغ می گذاریم روشن می کنیم بنده استفاده میکنم از حضور آقای وزیر در این خصوص بفرمایند

الان تلگراف را خدمتشان تقدیم می کنم که وضعیت ارزاق آنجا را بدانند بنده عرض می کنم چنانچه خرج ارزاق طهران میکنند خرج آنجا هم میکنند فقط استعدا میکنم که مزاحم اصفهان نشوند و در باره اینها اصفهان را بنده و جلوی محتسبین را بگیرند و بگذارند بفر اصفهان زراعت شود و تقاضا میکنم که مزاحم آنها نشوند و سه کرو هم که خرج ارزاق طهران میکنند بکنند زیرا البته طهران بای تحت است و نباید دچار فعضلی شود

جمعی از نمایندگان - در تور رئیس - يك لایحه از طرف دولت تقدیم شده است راجع بمشارکت ایران در هواپیمائی بین المللی بضمیمه قرارداد راجع باین امر بکسیبسون خارجه ارجاع خواهد شد

لایحه دیگری است از طرف وزارت معارف که چندی قبل تقدیم مجلس شده بود راجع بکنترات مسیودولا یوزم منم مدرسه حقوق شعبه فرانسه و وساطه اصلاحاتی که لازم داشت عودت داده شد اصلاح شده اش تقدیم مجلس می شود

بنابراین بکسیبسون بودجه جدید و معارف خارجه ارجاع خواهد شد در جلسه گذشته در موقمی که لایحه مالیات رده از طرف وزارت مالیه تقدیم مجلس شد تقاضای فوریت کرده بودند ولی چون عده کافی نبود موکول باین جلسه شد - حالا نسبت بغوریتش رأی می گیریم آقایان که موافقت کرد در این لایحه يك شور شود قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد دستور در درجه اول لایحه توسعه اقتصادی است چون کمیسیون بودجه را بورت مقصی راجع باین لایحه تقدیم کرده است کمیسیون فواید عامه هم با همان خبر موافقت کرده است - بنابراین همان خبر کمیسیون بودجه مطروح است (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده اول مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه می دهد که از تاریخ تصویب این قانون تا مدت ده سال هر سالی بانصد هزار تومان از عوائد مملکتی در خزانه داری کل در حساب مخصوص بنام (سرمايه توسعه اقتصادی) بگذارد

ماده دوم - بدولت اجازه داده میشود که سرمايه مزبور را منحصراً برای امور انتقائی عمومی از قبیل ایجاد قوه برق بوسیله قوه آب (آبیاری سد بندی - خشکانیدن باطلاق ها - استخراج معادن ساختن راه آهن - سبک (د کویل - لوله کشی و مشروب کردن شهرها و تاسیس خطوط تلگرافی و امثال آن

ماده هشتم - وزارتین مالیه و فواید عامه ماوراجرای این قانون میباشد رئیس - شور در کلیات این لایحه است - آقای دکتر آقبابان (اجازه) دکتر آقبابان - موافقم

که متضمن عوائدی باشد بصرف برساند - ماده سوم - کلیه عوائد اضافی که از تأسیسات عام المنفعه که بوسیله سرمايه توسعه اقتصادی ایجاد شده است بدست می آید پس از وضع مخارج اداری و نگاهداری آنها بر سرمايه توسعه اقتصادی اضافه خواهد شد و پس از انتقائی ده سال مذکور در ماده اول عواید مزبوره مستقلاً سرمايه توسعه اقتصادی را تشکیل خواهد داد

ماده چهارم - دولت از وجوه (سرمايه توسعه اقتصادی) فقط اقدام بتاسیساتی خواهد نمود که بر طبق برآورد منصفین فنی عوائد آنها برای مخارج اداری و نگاهداری آنها به علاوه استهلاك سرمايه بدوی که برای آنها بصرف میرسد در مدت ده سال کافی باشد

هر گاه اهالی نقطه بخواهند و طلبانه وجهی برای تأسیس يك کار عام المنفعه که متضمن شرایط فوق نباشد تأدیبه نمایند دولت مجاز است که مبلغی برای مساعدت با اینگونه تأسیسات بپردازد بشرطی که عوائد تأسیس مزبور بخارج اداری و نگاهداری خود تکافو نماید و نیز بشرط اینکه مساعدت دولت الی ده سال مسترد گردد

ماده پنجم - وجوه (سرمايه اقتصادی) را دولت برای تأسیسات عام المنفعه در کلیه مملکت باید بصرف برساند ماده ششم - برای تهیه موجبات فنی تأسیسات عام المنفعه بترتیب الامم فالامم و برای مطالعه در اوضاع معادن ایران بدولت اجازه داده میشود برای شب ذیل از امریکا متخصص فنی استخدام نماید

یک نفر - متخصص قوه برق بوسیله آب یک نفر - سد بندی و آبیاری يك یا دو نفر - ج - معرفه الارض یا مهندس معادن يك یا دو نفر ماده هفتم - مدت استخدام هر يك از متخصصین مذکوره منتهی سه سال بوده و مجموع حقوق آنها که از سرمايه توسعه اقتصادی پرداخته خواهد شد نباید از سالی سی و پنج هزار تومان تجاوز نماید سایر شرایط کنترات مهندسین فوق الذکر مطابق قانون ۲۹ اردی بهشت ۱۳۰۴ خواهد بود باستثناء اینکه آنها مستخدم و مسؤول وزارت فواید عامه خواهند بود

بنده منتظر بودم که آقای وزیر مالیه در این خصوص توضیحاتی بدهند ولی آنچه می بینم در ضمن بودجه ای که شاید همین چند روزه بمجلس بیاید مباحثی پیش بینی شده برای این لایحه و گمان نمیکنم يك مالیات مخصوص برای اینکار وضع بشود - البته

رئیس - آقایان - موافقم

رئیس - آقایان - موافقم

رئیس - آقایان - موافقم

رئیس - آقایان - موافقم

رئیس - آقای ضیاء (اجازه) ضیاء - موافقم

رئیس - آقای تهرانی (اجازه) طهرانی - بنده سکه بنام مخالفت میخواهم صحبت کنم اگر چه شاید آقایان تمجب کنند که يك لایحه باین فشنگی و خوبی که مفید برای مملکت است برای چه بنده مخالفت کردم - ولی دو چیز علت مخالفت بنده است اول اینکه میخواستم از وزارت مالیه سوال کنم که این يك کروار بود که در روز سه کروار که در سنوات آتی برای امور اقتصادی کنار گذاشته میشود آیا مالیه دارای يك همچو پولی است یا اینکه يك لایحه تهیه میکنند می آرند و میگویند چون شما آن لایحه را تصویب کرده اید باید يك کروار بر مالیات تحصیل کنید این سوال اول بنده است

سوال دوم اینست که بنده با اینکه کمال اطمینان را بپسیون امریکائی دارم و آنها هم همه طور در مالیه مملکتی خدمت کرده اند لیکن این را عقیده ندارم که متخصصین فنی از امریکا بیارند - بهو جهت

اول جهتش این است که ملت امریکا يك ملت ترموتندی هستند و نا اینجا يك حقوق زیاد تراز حقوقی که در امریکا میگیرند برایشان معین نشود باینکه در صورتیکه سایر ممالک اروپا از قبیل آلمان و فرانسه يك مردمانی هستند که تخصصات فنی شان ضرب المثل دنیا است و بواسطه اینکه ثروت امریکا را ندارند حاضر هستند کمتر از آن مقداری که متخصصین امریکائی میگیرند بگیرند و به ایران بیایند

راست است امریکائی قادر مالیه خیلی خدمت کرده اند ولی در چراغ برق پاراهاسازی ما چرا باید مجبور باشیم که متخصص از آنجا بیاریم ؟ این اجبار از کجا است؟ مخبر - نماینده معتمد راجع باین لایحه اساساً و اصولاً فواید ازوم تصویب این لایحه را در ضمن بیانات خودشان انکار ننکرند بلکه جنبه تصدیق شان بیشتر بود ولی در سه نظریه داشتند یکی اینکه آیا این مبلغ در بودجه پیش بینی شده یا اینکه مالیات جدیدی تحصیل خواهد شد

بنده منتظر بودم که آقای وزیر مالیه در این خصوص توضیحاتی بدهند ولی آنچه می بینم در ضمن بودجه ای که شاید همین چند روزه بمجلس بیاید مباحثی پیش بینی شده برای این لایحه و گمان نمیکنم يك مالیات مخصوص برای اینکار وضع بشود - البته

رئیس - آقایان - موافقم

رئیس - آقایان - موافقم

رئیس - آقایان - موافقم

رئیس - آقایان - موافقم

